

Opinnäytetyö (YAMK)

Sosiaali- ja terveysalan johtaminen ja kehittäminen

2025

Heidi Hirvonen

Arviointikyselyn tulosten
vertailumallin kehittäminen MLL
Varsinais-Suomen piiri ry:lle

Opinnäytetyö (YAMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysalan johtaminen ja kehittäminen

1.4.2025 | 31 sivua

Heidi Hirvonen

Arviointikyselyn tulosten vertailumallin kehittäminen MLL Varsinais-Suomen piiri ry:lle

Osana Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta eli Varhaa toimii perhekeskuksia, joiden perhepalveluihin kuuluvat myös perheiden kohtaamispaikat. Perheiden kohtaamispaikoilla tehdään merkittävää työtä tarjoamalla perheille varhaista matalan kynnyksen tukea ja tätä kautta ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja isompien ongelmien syntymistä.

Kohtaamispaikkatoimintaa perhekeskuksissa järjestää MLL Varsinais-Suomen piiri ry, joka toimi tämän opinnäytetyön toimeksiantajana. Järjestö arvioi kohtaamispaikkojen toiminnan laatua ja sisältöä vuosittaisilla arviointikyselyillä. Järjestössä työntekijät kokivat, että tulosten tarkempi vuosivertailu on jäänyt arjen kiireiden jalkoihin ja selkeä malli vuosivertailuun on puuttunut kokonaan.

Kehittämispainotteisen opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää malli, jonka avulla järjestön työntekijät voivat analysoida ja vertailla arviointikyselyiden tuloksia aiempien vuosien tuloksiin. Vuosivertailun työkaluksi valikoitui taulukkolaskentaohjelma, koska sen erilaiset monipuoliset toiminnot mahdollistavat systemaattisen, tehokkaan ja yksinkertaisen tavan vuosivertailuun. Tuloksena oli opinnäytetyön tekijän muodostamat valmiit helppokäyttöiset taulukkopohjat ja niistä automaattisesti muodostuvat diagrammit. Tämä vuosivertailumallin avulla järjestön työntekijät pystyvät jatkossa arvioimaan tehokkaasti ja kehittämään systemaattisesti perheiden kohtaamispaikkatoimintaa.

Asiasanat:

perheiden varhainen tuki, kohtaamispaikkatoiminta, laadun arviointi järjestössä

Master's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Master of Management and Leadership in Health Care

1.4.2025 | 31 pages

Heidi Hirvonen

Development of a reference model for the results of the evaluation survey for MLL Southwest Finland District Association

Family centers, whose family services also include family meeting places, are part of the Southwest Finland Wellbeing Region, Varha. Family meeting places do important work by providing families with early low-threshold support, thus preventing exclusion and the emergence of larger problems. Family meeting places are organized by MLL Southwest Finland District Association, which was the commissioner of this thesis. The organization evaluates the quality and content of the activities of the meeting places through annual evaluation surveys. The workers in the organization felt that a more accurate annual comparison of the results had been overshadowed by everyday life and that a clear model for the annual comparison was completely lacking. The aim of the development-oriented thesis was to develop a model that would allow the organization's employees to analyze and compare the results of the evaluation surveys with those of previous years. A spreadsheet was chosen as the tool for the annual comparison, because its various and varied functions allow for a systematic, efficient and simple way of making annual comparisons. The result was a set of ready-made, easy-to-use spreadsheets and automatically generated diagrams. This annual benchmarking model will enable the organization's staff to evaluate effectively and systematically develop the activities of the family meeting places in the future.

Keywords:

early support for families, meeting place activities, quality evaluation in the organization

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Tavoite, tarkoitus ja kehittämistehtävä	8
3 Teoreettinen tausta	9
3.1 Perheiden varhainen tuki	9
3.2 Perheiden kohtaamispaikkatoiminta	11
3.3 Laadun arviointi ja tiedolla johtaminen järjestössä	13
3.4 Toiminnan arviointi perheiden kohtaamispaikoissa	17
4 Toimintaympäristö ja opinnäytetyön tarve	19
5 Opinnäytetyön toteutus	24
6 Tuotos	26
7 Eettisyys ja luotettavuus	32
8 Pohdinta ja jatkokehittämiskohteet	34
Lähteet	37

Kuvat

Kuva 1. Esimerkki tulosten koontitaulukosta	26
Kuva 2. Esimerkki kaikkien kysymysten tulosten muodostamasta pylväsdiagrammista	27
Kuva 3. Esimerkki yksittäisten kysymysten tuloksista muodostuvista pylväsdiagrammeista	27
Kuva 4. Esimerkki taulukosta, johon kootaan sovitut asiat, aikataulu ja vastuunjako	28
Kuva 5. Esimerkki alueellisen arvioinnin tulosten koontitaulukosta.	29

Kuva 6. Esimerkki alueellisen arvioinnin tuloksista muodostuvasta pylväsdiagrammista.	29
Kuva 7. Esimerkki koontitaulukosta, johon kirjataan alueellisen arvioinnin sanalliset arviointitulokset ja sovitut asiat aikatauluineen.	29

Liitteet

Liite 1. Opinnäytetyöprosessin aikataulu

Liite 2. Esimerkki vuosivertailutaulukosta (kaikki kysymykset)

Liite 3. Esimerkki vuosivertailutaulukoon liittyvästä pylväsdiagrammista (kaikki kysymykset)

Liite 4. Esimerkki kysymysten arvosanoista muodostuvista pylväsdiagrammeista (yksittäiset kysymykset)

Liite 5. Esimerkki sanallisten arviointien koontitaulukoista (vahvuudet)

Liite 6. Esimerkki sanallisten arviointien koontitaulukosta (sovitut toimenpiteet)

Liite 7. Esimerkki alueellisen arvioinnin koontitaulukoista (kaikki kysymykset)

Liite 8. Esimerkki alueellisen arvioinnin yksittäisten kysymysten pylväsdiagrammeista ja sanallisten arviointien koontitaulukosta

1 Johdanto

Suomi on järjestöjen luvattu maa, sanotaan. Suomessa järjestöillä on suurempi yhteiskunnallinen merkitys kuin missään muualla maailmassa. Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden elämässä järjestöjen vaikutus on suuri, ovathan järjestöt tuottamassa isoa osaa lasten, nuorten ja perheiden palveluista. Järjestöt mahdollistavat perheille esimerkiksi vertaistuen, osallisuuden, vaikuttamisen sekä varhaisen tuen saamisen ja näillä onkin huomattavan suuri vaikutus perheiden hyvinvointiin ja suurempien haasteiden ennaltaehkäisyyn.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry eli MLL on yhteiskunnallista merkittävää vaikuttamistyötä perheiden, lasten ja nuorten hyväksi tekevä järjestö, joka toimii laajasti koko Suomen alueella. Suurin osa MLL:n, kuten muidenkin 3.sektorin toimijoiden, toiminnasta perustuu vapaaehtoisten tekemään työhön ja valtion, hyvinvointialueiden ja muiden tahojen myöntämiin rahallisiin avustuksiin. Vuonna 2025 kuitenkin järjestöjen toiminta on aiempaa enemmän hallituksen säästötoimenpiteiden kohteena avustusten leikkaamisen muodossa. Kuten muutkin järjestöt, myös MLL joutuu pohtimaan entistä tarkemmin esimerkiksi palkattujen työntekijöiden määrää ja karsimaan perheiden hyväksi tehtävää työtä. Kaikki tämä aiheuttaa osaltaan myös sen, että hallinnolliset työtehtävät, kuten toimintojen arviointi ja kehittäminen uhkaavat jäädä entistä pahemmin muiden kiireisempien asioiden jalkoihin. MLL kuitenkin tarvitsee toimintojen, kuten perheiden kohtaamispaikkojen, toiminnan arviointia ja tulosten vertailua, jotta pystyy tehokkaasti raportoimaan avustuksia myöntäville tahoille ja kohdentamaan juuri oikeanlaista ja tarpeellista toimintaa perheille, lapsille ja nuorille.

Opinnäytetyön aihe nousi MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n tarpeesta helpottaa kiireisen arjen ja resurssipulan jalkoihin jäänyttä vuotuisten arviointikyselyiden tulosten syvempää analyysiä. Jotta tuloksia voitaisiin vertailla aiempien vuosien tuloksiin, siihen tarvitaan selkeä ja helppokäyttöinen malli ja työkalu. Tuohon tarpeeseen vastaan tällä opinnäytetyöni tuotoksella.

Tämän opinnäytetyön keskeiset teoreettiset käsitteet ovat perheiden varhainen tuki ja kohtaamispaikkatoiminta sekä järjestössä tapahtuva laadun arviointi. Perheiden varhaista tukea koskevaa lähdeaineistoa on saatavilla suhteellisen runsaasti ja aiheesta on tehty vuosien varrella ajankohtaisia tutkimuksia, kun taas järjestötoiminnan laadun arvioinnista on saatavilla vähemmän tuoretta tietoa.

Järjestötoiminta on kiinnostanut minua jo aiemman sosionomitutkinnon opiskeluaikana, jolloin suoritin pitkän työharjoittelun ja tein myös opinnäytetyön eräälle kolmannen sektorin toimijalle. Tämän nykyisen koulutuksen avulla toivon lähitulevaisuudessa työllistyväni järjestökentälle ja siellä tarkemmin juuri perheiden parissa tehtävään työhön. Lisäksi tämän opinnäytetyön aihe liittyy perheiden varhaisen tuen palveluihin ja niiden kehittämiseen, jotka molemmat ovat minua kiinnostavia aiheita. Nykyisessä työssäni varhaiskasvatuksen esihenkilönä näen perheiden tarpeet ja tiedostan hyvin selkeästi, että matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä palveluita tarvittaisiin perheille nykyistä paljon enemmän. Järjestöt ovat avainasemassa sellaisia tarjoamaan.

Tämän opinnäytetyön tekemisen myötä perehdyn kolmannen sektorin toimijan toimintaan, syvennyn laadun arvioinnin menetelmiin sekä tulosten analysointiin ja tiedolla johtamisen merkitykseen. Kerään tietoa siitä, miten tuloksia voisi analysoida tehokkaammin ja vertailla aiempien vuosien tuloksiin. Tämä opinnäytetyö on kehittämispainotteinen, ja tämän prosessin kautta kehittämis- ja laadun arviointiosaamiseni lisääntyvät.

Opinnäytetyön alussa kerrotaan tarkemmin toimintaympäristöstä, toimeksiantajasta ja aiheen taustasta. Seuraavaksi esitellään keskeiset käsitteet lähdeaineistoon perustuen, josta muodostuu tämän opinnäytetyön teoreettinen tausta. Tämän jälkeen esitellään opinnäytetyön toteutusta ja varsinaista tuotosta. Kahdessa viimeisessä luvussa käsitellään eettisyyttä ja luotettavuutta sekä tehdään johtopäätöksiä ja esitetään kehittämissuhteita tulevaisuudessa tapahtuvaan MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n perheiden kohtaamispaikkojen arviointiin ja tulosten käsittelyyn.

2 Tavoite, tarkoitus ja kehittämistehtävä

Tämä opinnäytetyö on kehittämispainotteinen. Tämän opinnäytetyön aiheena on kehittää malli MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n perheiden kohtaamispaikkojen arviointikyselyiden tulosten vuosivertailuun. Perheiden kohtaamispaikoissa toteutetaan vuosittain arviointikyselyt, jotka on kohdennettu sekä asiakkaille, että kohtaamispaikkojen työntekijöille ja vapaaehtoisille. Arviointikyselylomakkeet ja raporttipohjat, joihin kyselyiden pohjalta merkitään arvosanat, on kehitetty Lastensuojelun Keskusliiton Perheet Keskiöön! -hankkeessa. Arviointikyselyiden tuloksista muodostuu raportti, jonka tuloksia olisi tarpeellista vertailla järjestelmällisesti ja systemaattisesti aiempien vuosien tuloksiin, jotta kohtaamispaikkojen toiminnan laatua voitaisiin arvioida säännöllisesti ja toimintaa voitaisiin kehittää tietoon perustuen.

Opinnäytetyön tavoitteena on rakentaa toimiva, selkeä ja helppokäyttöinen toimintamalli, jonka avulla järjestön työntekijät pystyvät jatkossa vertailemaan tehokkaammin sekä systemaattisemmin aiempien perheiden kohtaamispaikkatoiminnan arviointikyselyiden tuloksia nykyisiin, eikä vertailu jää enää muun toiminnan jalkoihin.

Opinnäytetyön tarkoituksena on toteuttaa arviointikyselyt kolmessa eri perheiden kohtaamispaikassa, koota tulokset raportiksi, vertailla niitä aiempien vuosien tuloksiin ja kehittää toimintamalli tulosten vertailuun tulevana vuosina.

Opinnäytetyön kehittämistehtävänä ja samalla tuotoksena on vuosivertailumalli, jonka avulla perheiden kohtaamispaikkojen arviointikyselyiden tulosten vertailu aiempien vuosien tuloksiin onnistuu nykyistä tehokkaammin ja helpommin. Mallin on tarkoitus olla sellainen, että järjestön työntekijät pystyvät liittämään sen helposti osaksi toiminnan laadunarvioinnin vuosikelloa ja voivat hyödyntää sitä myös vuosittaisessa raportoinnissa. Lisäksi esihenkilötasolla työskentelevät henkilöt pystyvät hyödyntämään mallia tiedolla johtamisen välineenä.

3 Teoreettinen tausta

Tässä opinnäytetyössä teoreettinen tausta ja keskeiset käsitteet muodostuvat muutamista keskeisistä asioista, jotka esittelen tässä luvussa. Keskeiset käsitteet ovat perheiden varhainen tuki ja kohtaamispaikkatoiminta, järjestössä tapahtuva laadun arviointi, kohtaamispaikkatoiminnan arviointi ja arviointikyselyiden tulosten käsittely. Perheiden kohtaamispaikkatoimintaa koskevaa tietoa on helppoa löytää ja se on tuoretta, koska kyseistä toimintaa on ryhdytty kehittämään määrätietoisemmin ja laajemmin vasta lähivuosina. Aiemmin perheiden kohtaamispaikat tarkoittivat lähinnä perhekahviloita, eikä niiden toiminta ollut välttämättä vielä niin ammattimaista ja säädeltyä kuin tänä päivänä. Yleisesti järjestötoiminnan laadun arvioinnista on melko haastavaa löytää tuoretta tietoa, lähinnä löytyy yksinkertaisia ohjeita siihen, miten laatua voisi arvioida ja miksi se on tärkeää. Valmiita malleja nimenomaan arviointikyselyiden tulosten vertailuun ei juurikaan tunnu löytyvän.

3.1 Perheiden varhainen tuki

Lastensuojelulakiin on kirjattu lapsen oikeus varhaiseen tukeen ja tunnistettu sen tarpeellisuus. Lain mukaan lasten ja perheiden kanssa toimivien on tuettava vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja pyrittävä tarjoamaan perheelle tarpeellista apua riittävän varhain. ”Kunta ja hyvinvointialue järjestävät lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ehkäisevää lastensuojelua silloin, kun lapsi tai perhe ei ole lastensuojelun asiakkaana. Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Ehkäisevää lastensuojelua on tuki ja erityinen tuki, jota annetaan esimerkiksi opetuksessa, nuorisotyössä, päivähoidossa, äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollossa.” (Lastensuojelulaki 13.4.2007/417, 1:3a.)

Erityisesti varhaislapsuudessa koetut haasteelliset tilanteet perheissä vaikuttavat suoraan siihen, minkälaisen aikuisuuden lapsi kokee ja miten hän

selviytyä elämänsä erilaisista vaiheista. Lapsen varhaisvaiheen kasvu ja kehitys on haavoittuvaista ja siihen vaikuttavat suoraan vanhempien voimavarat. Lapsen kehityksessä on herkkyyskausia, jolloin lapsi oppii uusia taitoja, jotka seuraavat häntä lopun elämäänsä ja heijastuu aikuisuuteen asti. Lapsen kehitystä suojelevista tekijöistä keskeisin on hyvä hoiva ja sitä voidaan parhaiten edistää vanhempien tai muiden lasta hoivaavien aikuisten mielenterveyttä ja voimavaroja tukemalla. (Jussila 2022.)

Mannerheimin Lastensuojeluliitolla on Hiljaiset signaalit -raporttisarja, joka avaa lasten, nuorten ja perheiden tilannetta Suomessa. Tuosta raporttisarjasta ensimmäisenä on Perhepulssi-kysely vuodelta 2024, johon vastasi yli 1500 alle 18-vuotiaiden lasten vanhempaa. Perhepulssi -kyselystä käy ilmi, että 87 % vastanneista kokee asioiden olevan menossa yhteiskunnassa huonompaan suuntaan. Vastanneista lähes viidennes kokee vakavia taloudellisia haasteita, eivätkä tulot riitä kattamaan menoja. Kyselyyn vastanneet kokivat, että heidän hyvinvointiaan vahvistaa muun muassa lapsen hyvinvointi ja sosiaaliset suhteet sekä vertaistuki. Yhteiskunnassa tulisikin nyt panostaa kaikkein eniten vanhempien tukemiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan perhekeskustoiminnan avulla. Perhekeskustoiminnassa julkinen ja kolmas sektori tekevät työtä perheiden hyväksi tiiviissä yhteistyössä. Järjestöjen toiminnassa nähdään usein ensimmäisenä perheen tuen tarve ja niiden mukana olo perheiden palveluja tuottamassa onkin ensiarvoisen tärkeää varhaisen tuen antajana. (MLL 2025.)

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry on omassa strategisessa pohdinnassaan tunnistanut nykypäivän haasteita, jotka vaikuttavat liiton toimintaan ja, joiden vuoksi perheet tarvitsevat entistä enemmän varhaista tukea. Esimerkiksi syntyvyyden lasku ja lasten sekä lapsiperheiden määrän väheneminen, maahanmuuton kasvu ja monikulttuurisuuden vahvistuminen, eriarvoistumiskehityksen syveneminen, koulutuksellisen tasa-arvon heikentyminen, ilmastonmuutos, julkisen talouden kasvavat haasteet, työvoimapula ja yhteiskunnan yhä syvempi digitalisaatio aiheuttavat perheiden

pahoinvoinnin kasvamista ja sitä kautta tuen ja ohjauksen tarpeita.
(Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2024.)

Järjestöt, kuten myös Mannerheimin Lastensuojeluliitto, pystyvät tuottamaan lasten, nuorten ja perheiden palveluita monipuolisesti. Ne tarjoavat konkreettista apua ja tukea, usein paljon matalammalla kynnyksellä kuin julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Perheet myös pääsevät järjestöjen tuottamiin palveluihin helpommin ja nopeammin. Perhekeskustoiminnan kumppanina järjestöt pystyvät monipuolistamaan perheiden palveluverkkoa, lisäävät perheiden tukiverkostoa sekä ennaltaehkäisevät isompien ongelmien kehittymistä ja syrjäytymistä. Niissä perhekeskuksissa, joissa palvelut tuotetaan yhdessä järjestöjen kanssa, vähennetään myös palvelujen päällekkäisyyksiä, tehostetaan kustannuksia, tarjotaan enemmän ryhmätoimintaa sekä matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja edistetään myös perheiden omaehtoista toimintaa ja keskinäistä tukea. (Hastrup ym. 2019, 3–7.)

3.2 Perheiden kohtaamispaikkatoiminta

Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha on jaettu kahdeksen perhekeskusalueeseen, joissa jokaisessa tulisi olla oma perheiden kohtaamispaikka. Tällä hetkellä perhekeskusten kohtaamispaikkoja on kolmella eri alueella. Kohtaamispaikkatoimintaa ovat useimmiten toteuttamassa kolmannen sektorin toimijat yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa. Kohtaamispaikalla tarkoitetaan avointa, matalan kynnyksen tilaa tai paikkaa, johon kaikki lapset, nuoret ja perheet ovat tervetulleita.

Kohtaamispaikkatoiminta on suunnitelmallista, koordinoitua ja asiakkaalle saavutettavaa ja esteetöntä palvelua. Kohtaamispaikkatoiminnan tulee noudattaa THL:n asettamia kriteereitä, joiden mukaan sen tulee esimerkiksi kytkeytyä perhekeskustoimintaan, vahvistaa yhteisöllisyyttä, tarjota kohtaamisia ja tukea, tiedottamista ja ohjausta sekä mukaan voidaan tarvittaessa tuoda ammatillista osaamista. Kohtaamispaikkatoiminta edistää lasten ja vanhempien osallisuutta, vuorovaikutusta ja voimavaroja sekä tukee perheiden hyvää arkea

ja yhteisöllisyyttä. Tavoitteena on tarjota esimerkiksi avointa perhekahvilatoimintaa ja erilaisia vertaisryhmiä. (Kekkonen 2019; Hastrup ym. 2021.)

Perhekeskustoiminta perustuu ajatukseen siitä, että lapsen hyvinvointia voidaan parhaiten edistää vahvistamalla vanhemmuutta ja vanhempana toimimista. Suomen hallitusohjelmiin on kirjattu monien eri hallitusten aikana tavoitteita varhaiseen puuttumisen ja ongelmien ennalta ehkäisyyn liittyen ja painotettu sitä, että terveyden ja hyvinvoinnin perusta luodaan jo lapsuudessa. Kun painopiste siirtyy korjaavista palveluista edistävään ja ennalta ehkäisevään, säästetään myös yhteiskunnan varoja. (Halme ym. 2012, 15–16.)

Perhekeskukset tarjoavat yhtenä palvelumuotona kaikille avoimia vanhempienryhmiä tai lapsi- vanhempi- ryhmiä. Järjestöt ovat merkittävä toimija ryhmämuotoisen toiminnan järjestämisessä perhekeskuksissa. Aiemmin tässä opinnäytetyössä mainitussa Perhepulssi -kyselyssä perheet nimesivät vertaistuen yhdeksi hyvinvointia vahvistavaksi tekijäksi ja tuota vertaistukea tarjoavat juuri perhekeskukset. Ryhmämuotoinen toiminta, kuten kaikille avoimet perheiden kohtaamispaikat, tarjoavat mahdollisuuksia sosiaalisten suhteiden rakentamiseen, syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn, vertaistukeen, osallisuuteen ja myös ammatillisen tuen sekä palveluohjauksen tarjoamiseen perheille. (Halme 2012, 57.)

Järjestöjen tarjoamilla ryhmämuotoisilla palveluilla ja kohtaamispaikoilla on hyvin suuri merkitys niihin osallistuville. Usein tällainen matalan kynnyksen helposti lähestyttävä palvelu saattaa riittää perheelle avun ja tuen saamiseksi, eikä raskaampia palvelumuotoja välttämättä tarvita. Sosiaalipalveluiden piiriin ”joutuminen” saatetaan kokea leimaavaksi tai jopa hävettäväksi asiaksi, jolloin järjestön tarjoama tukipalvelu saattaa olla mielekkäämpi vaihtoehto perheen mielestä. Toisaalta ensimmäisen vaiheen tuen muotona järjestöltä saatu palvelu saattaa rohkaista perhettä hakeutumaan tarvittaessa myös raskaampaan palvelumuotoon julkisen sosiaalihuollon piiriin ja tähän voidaan perhettä järjestön työntekijän/vapaaehtoisen taholta myös ohjata ja kannustaa. (Hastrup ym. 2019, 8–9.)

MLL Varsinais-Suomen piiri ry on yhtenä kolmannen sektorin toimijana mukana toteuttamassa Varsinais-Suomen hyvinvointialueella perheille suunnattua kohtaamispaikkatoimintaa, joka on osa perhekeskustoimintaa. Perhekeskus on joko fyysisesti yhden katon alla toimiva palvelukeskus, sähköinen tai useissa toimipaikoissa sijaitseva palveluiden verkosto, joka lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistävät ja tukevat palvelut. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi lapsiperheiden sosiaali- ja terveystalvet, varhaiskasvatus, Kelan palvelut, liikunta- ja kulttuuri sekä avoin kohtaamispaikkatoiminta. Perhekeskus on nykyaikainen tapa tukea lapsiperheiden arkea ja järjestää lapsiperheiden palvelut monialaisesti, hallinnonalat ylittävästi ja yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Perhekeskuksia kehitetään aktiivisesti kaikilla hyvinvointialueilla ja Helsingissä. (THL 2024; Halme ym. 2012, 15.)

3.3 Laadun arviointi ja tiedolla johtaminen järjestössä

Järjestön oman toiminnan tulosten, laadun ja vaikutusten arviointi ja tuominen näkyväksi on osa kaikkien sosiaali- ja terveysjärjestöjen arkea. Järjestöjen käyttämät tiedonkeruutavat ovat yleisimmin asiakkaille, toiminnan kohderyhmille, sidosryhmille ja jäsenille tehtävät kyselyt ja tutkimukset. Kyselyihin käytetään sekä sähköisiä kanavia, että esimerkiksi suullisia haastatteluja. Arviointia omasta toiminnasta kerätään myös some- ja verkkoanalytiikan tuottamaa tietoa. Tulosten ja vaikutusten osoittaminen on järjestöissä tärkeää oman toiminnan kehittämisen lisäksi myös toiminnan keskeisimmän rahoittajan eli STEA:n kannalta. Järjestöissä mainitaan arvioinnin toteuttamiseen liittyviksi heikkouksiksi riittämättömät resurssit eli aika-, henkilö- ja osaamisresursseihin liittyvät puutteet. Järjestöissä saatetaan kerätä arviointitietoa runsaastikin, mutta sen riittävään analysointiin ei ole aikaa. (Peltosalmi ym. 2020, 131–135.)

Arviointi on yhdistyksen ja järjestön toiminnan kehittämisen avain. Yhdistyksessä tulee arvioida pitkän aikavälin strategisen suunnitelman toteutumista, vuosittaisia toimintasuunnitelmia ja kehittämishankkeita. Järjestelmällisen arvioinnin kohteena voivat olla esimerkiksi tulokset eli

saavutettiin tavoitteet tai vaikuttavuus eli millaisia pidemmän aikavälin pysyviä muutoksia on saatu aikaan. (Kuokkanen ym. 2007, 66.)

Järjestöissä tulisi kerätä tietoa toiminnan laadusta systemaattisesti ja osata myös hyödyntää tuota kerättyä tietoa järkevästi. Arviointiprosessi ei ole ainoastaan sitä varten, että toiminnasta raportoidaan rahoittajalle, vaan sen tulisi ensisijaisesti olla toiminnan kehittämistä varten. Erilaisin menetelmin kerätystä arviointitiedosta selviää muun muassa, minkälaisia hyötyjä toiminnasta on ollut kohderyhmille, miten työntekijät, vapaaehtoiset ja sidosryhmät näkevät toiminnan, toiminnan laadun mahdollisia epäkohtia, toiminnan mahdollisia esteitä ja/tai mahdollistajia ja toiminnan vaikuttavuuteen liittyviä seikkoja. Kerättyä tietoa voidaan hyödyntää esimerkiksi henkilöstön ja vapaaehtoisten osaamisen lisäämiseen, toiminnan tuloksellisuuden arvioimiseen, palvelujen kohdentamiseen oikealla tavalla asiakkaille, resurssointiin, vapaaehtoisten työn tukemiseen, vaikuttavuudesta viestimiseen, toiminnan markkinointiin ja yhteiskunnallisesti merkittävien lausuntojen sisältöön. (Artsi-opas 2024.)

Matalan kynnyksen varhaisen tuen palveluiden rahoitus koostuu yleisimmin usean eri tahon myöntämistä avustuksista. Päärahoitus tulee useimmiten Veikkauksen tuotoista. Tämän valtionavustuksen lisäksi palveluiden rahoitus voi koostua esimerkiksi kunnan myöntämistä toiminta-avustuksista ja erilaisista kumppanuussopimuksista. Avustusten hakeminen on järjestöille vuosittainen prosessi, joka vaatii järjestön toiminnan ja talouden tarkempaa avaamista avustushakemuksessa. (Hastrup ym. 2019, 15.)

Suuri osa järjestöjen toiminnan rahoituksesta perustuu Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen eli STEA:n myöntämiin avustuksiin. Näillä avustuksilla rahoitettujen toimintojen ja hankkeiden tuloksellisuutta arvioidaan sekä hakemuksia käsiteltäessä, että tuloksellisuusraportteja arvioitaessa. Avustuksen saajan tulee raportoida toiminnan tuloksista suhteessa avustushakemuksella määriteltyihin tavoitteisiin. Tämä edellyttää avustuksen saajalta oman toiminnan säännöllistä arviointia. (STEA 2024.) Palvelun laatua määriteltäessä ei riitä pelkkä käyttöastemittari tai muut luvut, vaan tärkeää olisi

arvioida sitä, miten palvelussa asiakkaan kanssa toimitaan, esimerkiksi miten asiakasta kuullaan, miten hänen kanssaan kommunikoidaan ja missä palvelu tapahtuu. (Hastrup ym. 2019, 19.)

Yksi keino kerätä tietoa järjestön tuottaman toiminnan laadusta on teettää arviointikyselyitä kohderyhmille ja myös työntekijöille sekä vapaaehtoisille ja sidosryhmille. Arviointikyselyillä kerätyn palautteen analysointi edellyttää aina kykyä arvioida omaa toimintaa kriittisesti ja ottaa palautetta avoimin mielin vastaan. Oikealla tavalla ymmärretty palaute pitää järjestön ajan hermolla ja uudistumiskykyisenä sekä kyvykkäänä kehittää laadukasta toimintaa. Kerätyn palautteen analysointi riippuu kyselyn luonteesta. Jos kerätään yksittäisestä tapahtumasta palautetta, se on hyvä käsitellä heti tapahtuman päätteeksi. Järjestön toimintaa arviotaessa laajemmin, on hyvä tehdä kooste kyselyistä kerran toimintavuodessa. Mikäli palaute kerätään paperisilla lomakkeilla, on numeeriset arvot helpointa siirtää esimerkiksi Excel-taulukkoon, josta saa helposti laskettua keskiarvoja tai pystyy esittämään tuloksia erilaisina kaavioina. Palautteista koostetut tulokset kannattaa käydä läpi vähintään vuosittain itsearviointipalaverissa. Tuloksia kannattaa vertailla edellisten vuosien tuloksiin, jotta niistä nähdään tavoitteiden toteutuminen ja muutokset toiminnassa. Tuloksia pystyy myös hyödyntämään rahoittajille tehtäviin raportointeihin ja tuleviin toimintasuunnitelmiin sekä rahoitushakemuksiin, kun palautteenkeruu ja tulosten analysointi ajoitetaan järkevästi. Ajoittamisen apuna toimii esimerkiksi arvioinnin vuosikello. (Henriksson ym. 2015.)

Järjestöissä arviointia voidaan toteuttaa joko ulkoisena tai sisäisenä arviointina tai vaihdellen käyttää molempia. Ulkoinen arviointi saattaa kuitenkin vaatia jonkinlaista taloudellista resurssointia, eikä sellaista välttämättä löydy järjestön niukoista rahavaroista. Ulkoisen arvioinnin voi teettää maksutta myös oppilaitosyhteistyönä, jolloin opiskelijat voivat suorittaa arvioinnin esimerkiksi osana opinnäytetyötään. Ulkoista arviointia pidetään usein objektiivisempänä kuin sisäistä arviointia ja ulkoinen arvioitsija voi tuoda toiminnan sisältöön myös uusia näkemyksiä. Mikäli käytetään ulkopuolisena arvioitsijana ammattilaista, hän myös noudattaa tieteellisen tiedonkeruun sääntöjä, jolloin arviointitulosten

luotettavuus kasvaa. Ulkoisen arvioitsijan käyttäminen (ellei ole oppilaitos) vaatii järjestöltä myös toimenpiteitä, eli arvioinnin toteuttajasta tulee tehdä valinta ja arvioitsijalle tulee prosessin kuluessa antaa välikommentteja esimerkiksi kyselylomakeluonnoksista ja raporttihahmotelmista. Sisäinen arviointi on useimmiten itsearviointia, jolloin arvioinnin toteuttajan tulisi tuntea arvioinnin pelisäännöt ja osata tehdä arviointia systemaattisesti ja puolueettomasti. Jos työntekijät ovat itse arvioinnin tekijöitä, ja arviointi on heille osa arkista työtä, sen vaikuttavuus on usein todellisempaa ja arvioinnin tulokset tullaan todennäköisimmin hyödyntämään käytännön työssä. (Suopajarvi 2013, 17–19.)

Tiedolla johtamisen taito koskee yritysten lisäksi myös järjestöjä. Jotta kerätty tieto oikeasti siirtyisi ohjaamaan järjestön toimintaa, olisi hyvä olla suunnitelma tiedon hyödyntämisestä jo siinä vaiheessa, kun tiedon keräämistä vasta suunnitellaan. Jotta kerätyn arviointitiedon hyödyntäminen, kehittämistoimenpiteiden suunnittelu ja toimintatapojen tarkastelu olisi mahdollista saada osaksi järjestön arkista toimintaa, sille tulisi varata selkeä aika ja paikka. Ajan tulisi toistua säännöllisesti, esimerkiksi pari kertaa vuodessa, ja läsnä tulisi olla henkilöitä, joilla on vastuuta sekä päätäntävaltaa järjestön toiminnan kehittämisessä. Tiedolla johtaminen tarkoittaa toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja arviointia tietoon pohjaten. (Artsi-opas 2024.)

Tietojohtamisen kehittäminen järjestössä kannattaa useistakin eri syistä. Tietojohtaminen tekee päätöksenteosta oikea-aikaisempaa, ennakoivampaa ja suunnitelmallisempaa sekä vähentää virheiden toistumista. Se mahdollistaa myös kokonaiskustannusten paremman hallitsemisen, resurssien oikean kohdentamisen, vaikuttavuuden ja laadun seurannan sekä auttaa muutosten hallitsemisessa. (Leskelä ym. 2019, 54.)

Arviointitiedon tulosten käsittely tietojohtamisen keinoin tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että tulokset kerätään taulukkoon, jokaisen tuloksen kohdalle kirjataan analyysi ja johtopäätökset, joista johdetaan mahdollinen kehittämistoimenpide. Lisäksi jokaiselle kehittämistoimenpiteelle tulisi kirjata tavoitetilä, seuranta-aikataulu ja vastuuhenkilöt. Näillä tietojohtamisen keinoilla

järjestön toimintaa voidaan systemaattisesti ja tulosjohteisesti kehittää. (Artsi-opas 2024.)

3.4 Toiminnan arviointi perheiden kohtaamispaikoissa

Lastensuojelun Keskusliiton Perheet Keskiöön! - toiminnan tavoitteena on tuoda järjestöjen osaaminen osaksi perhekeskuksia valtakunnallisesti. Toiminnan avulla halutaan varmistaa, että järjestöissä oleva suuri ammattitaito, tieto, tuki ja palvelut ovat kiinteä osa perhekeskusten toimintaa. Perheet Keskiöön! - toiminnan avulla halutaan nostaa esiin vanhempien ja perheiden ääni, jotta heidät saadaan aidosti osallisiksi perhekeskusten toiminnan kehittämistä ja lisäksi Lastensuojelun Keskusliitto vahvistaa perhekeskustoimijoiden keskinäistä yhteistyötä. Perheet Keskiöön! -toiminnan yksi keskeinen osa on perhekeskustoimijoiden käyttöön suunnitellut materiaalit, joihin kuuluu myös työkalu kohtaamispaikkojen laadun arviointiin. (Lastensuojelun Keskusliitto 2023.)

Kohtaamispaikkatoiminnan vertais- ja itsearviointimallin avulla suoritettu arviointi tuo näkyviin kohtaamispaikkojen merkityksen yhteisöille ja sen ihmisille sekä tekee yksittäisten kohtaamispaikkojen arvioinnista suunnitelmallista ja säännöllistä. Se tuo myös näkyviin kohtaamispaikkatoiminnan laadun ja laajuuden perheiden palvelurakenteissa sekä mahdollistaa kohtaamispaikan kehittämisen entistä paremmin perheiden tarpeita vastaavaksi. Arviointi voidaan työkalun avulla suorittaa joko vertais- tai itsearviointina tai kokonaan ulkopuolisen tahon suorittamana arviointina. (Lastensuojelun keskusliitto 2023.)

Arviointimalli pohjautuu kansallisiin laatukriteereihin, jotka ohjaavat perheiden kohtaamispaikkatoimintaa ja auttavat esimerkiksi perhekeskuksia organisoimaan ja kehittämään toimintaansa. Arvioinnin tuloksista syntyy raportti, jota hyödynnetään yksittäisen kohtaamispaikan kehittämisen lisäksi myös kunnan sekä hyvinvointialueen tasolla ja lopulta kansallisella tasolla. Arviointimallissa nousevat esiin esimerkiksi kysymykset kohtaamispaikan vuorovaikutukseen, perheiden ja lasten osallisuuteen, saavutettavuuteen, kestävään kehitykseen, resursseihin, toiminnan sisältöön ja yhdenvertaisuuteen sekä vertaistukeen

liittyen. Arvioinnin tuloksista syntyvä raportti viedään paikallisen palautekeskustelun jälkeen kunnan tasolla toimivaan kohtaamispaikkojen kehittämisverkostoon. Arviointimallissa on 5 erillistä kriteeriä, jotka kohdistuvat kohtaamispaikkatoiminnan rakenteeseen ja ohjaamiseen kunnan tasolla ja näiden yhteenveto viedään tiedoksi perhekeskuksen johdolle. Kunnan tasolla tapahtuva arviointi auttaa vahvistamaan kohtaamispaikkatoiminnan laatua ja kytkeytymistä perhekeskustoimintaan. (Lastensuojelun Keskusliitto 2021.)

4 Toimintaympäristö ja opinnäytetyön tarve

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry eli MLL on vuonna 1920 kenraali Mannerheimin perustama yhteisö, joka muodostuu keskusjärjestöstä, 10 piirijärjestöstä ja 532 paikallisyhdistyksestä, joissa on jäseniä noin 71 000 (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2023).

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry, joka on kolmannen sektorin toimija ja osa Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry:n keskusjärjestöä. Piirijärjestöt ovat paikallisyhdistysten tuki ja alueellinen vaikuttajataho. Piirijärjestöillä on piiritoimisto, jossa työskentelee palkattua henkilökuntaa. MLL Varsinais-Suomen piiri ry on vuodesta 1950 lähtien toiminut avoin alueellinen kansalaisjärjestö, jonka tehtävänä on edistää varsinaissuomalaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2024.) MLL tuottaa lapsi-, nuoriso- ja perhepalveluita, joita toteuttavat vapaaehtoiset ammattilaisten ohjaamina. Vapaaehtoiset vahvistavat perheiden omia voimavaroja ja edistävät perheiden hyvinvointia, kun taas ammattilaiset vahvistavat vapaaehtoistoiminnan laatua. (Hastrup ym. 2019, 36.)

Suomessa on ollut kautta aikojen vahva kansalaisyhteiskunta ja kansalaisjärjestöillä on merkittävä rooli ihmisten arjessa; osallisuuden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen pääoman rakentamisessa. Kansalaisjärjestöjen tehtävänä on koota ihmisiä yhteen ajamaan yhteisesti tärkeiksi koettuja asioita, tuoda esille ja edistää kohderyhmänsä intressejä ja oikeuksia. Vuonna 1920 Arvo Ylpön ja Sophie Mannerheimin perustama Mannerheimin Lastensuojeluliitto on yksi näistä kansalaisjärjestöistä ja sen pyrkimyksenä on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. Mannerheimin Lastensuojeluliiton toiminta on alusta alkaen tarjonnut monenlaisia lasten hyvinvointia ja suojelua edistäviä toimintamuotoja. (Iivonen 2007, 81; Lindgren 2000, 87.)

Mannerheimin Lastensuojeluliitto toimii lasten, nuorten ja lapsiperheiden yleisenä etujärjestönä. Järjestö vaikuttaa lapsi- ja perhepolitiikkaan muun

muassa julkisilla kannanotoilla, erilaisilla näkyvillä kampanjoilla, päättäjille annettavilla lausunnoilla ja aloitteilla sekä ottamalla kantaa eri foorumeilla lasten, nuorten ja lapsiperheiden puolesta. Mannerheimin Lastensuojeluliitolla on laaja valtakunnallinen yhdistystoiminta sekä motivoitunut vapaaehtoisten verkosto, ja liiton vaikuttamisessa yhdistyvät ammatillinen asiantuntijuus arjen kokemustietoon. (Iivonen 2007, 82.)

Valtakunnalliseen keskusjärjestöön eli Mannerheimin Lastensuojeluliittoon kuuluu kymmenen piirijärjestöä, joista yksi on tämän opinnäytetyön toimintaympäristönä oleva MLL Varsinais-Suomen piiri ry, joka huolehtii alueensa vaikuttamisesta ja tukee paikallisyhdistystensä toimintaa. Varsinais-Suomen piiri ry on osaltaan mukana toteuttamassa MLL:n strategiaa vuosille 2024–2026, jossa esimerkiksi mainitaan visioksi Suomen olevan lapsi- ja perheystävällinen yhteiskunta, jossa lapsen oikeudet asetetaan etusijalle. Strategian mukaan MLL:n arvot ovat lapsuuden ja vanhemmuuden arvostus, yhdenvertaisuus ja ilo. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2024.)

Opinnäytetyön ohjausryhmään kuuluivat opinnäytetyön tekijä Heidi Hirvonen, toimeksiantajan edustaja MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n järjestöpäällikkö Katja Rippstein sekä ohjaajana Turun ammattikorkeakoulun Master Schoolin lehtori Kristiina Engblom-Pelkkala. Lisäksi tämän opinnäytetyön tekemisessä tehtiin yhteistyötä myös MLL Varsinais-Suomen piirin perhetoiminnan koordinaattorin Johanna Franskan kanssa.

Toimintaympäristönä keskeisellä sijalla tässä opinnäytetyössä olivat perheiden kohtaamispaikat Turussa (Marakatti), Raisiossa (Satelliitti) ja Uudessakaupungissa (Ipana-Messi), joissa olin mukana toteuttamassa arviointikyselyitä osana opinnäytetyötäni. Perheiden kohtaamispaikat ovat MLL Varsinais-Suomen piirin koordinoimia ja osa Varhan perhekeskustoimintaa. Ne ovat avoimia, matalan kynnyksen paikkoja, joissa lapsilla, vanhemmilla ja perheillä on mahdollisuus tavata toisiaan sekä alan ammattilaisia.

Turussa Perhetalo Heidekenillä sijaitseva Marakatti on avoin kohtaamispaikka kaikenikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Marakatin tila on MLL:n oma ja

toimintaa avustavat STEA ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha. Turun kaupunki on palkannut osa-aikaisen lastenhoitajan MLL:n oman ohjaajan lisäksi Marakattiin ja siellä työskentelee myös Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän lastenohjaaja kerran viikossa. Lisäksi tiloissa toimii myös muiden järjestöjen edustajia. Raisiossa sijaitsevan avoimen kohtaamispaikka Satelliitin toimintaa rahoittaa Varha. Satelliitin tilat ovat Raision kaupungin omistuksessa, jonka Varha kustantaa. Lisäksi Varha avustaa myös MLL:n työntekijän palkkakustannuksissa. Raision kaupunki ja eri järjestöt tuottavat Satelliitissa omaa avointa toimintaa ja MLL Varsinais-Suomen piiri ry on koordinoitivastuussa. Uudenkaupungin perheiden avoin kohtaamispaikka on nimeltään Ipana-Messi, johon Varha osallistuu maksamalla MLL:n työntekijän palkkakustannukset. Ipana-Messin tilat ovat MLL Uudenkaupungin paikallisyhdistyksen omat. Kaikissa näissä edellä mainituissa kohtaamispaikoissa on omat kehittämistyöryhmänsä. Turun Marakatissa ja Uudenkaupungin Ipana-Messissä ja Raision Satelliitissa koordinoitivastuussa on MLL Varsinais-Suomen piiri ry. (Rippstein 2024.)

Tällä hetkellä kaikilla hyvinvointialueilla kehitetään aktiivisesti perhekeskuksellisia ja -toimintaa. Avoimilla ja maksuttomilla lähipalveluna järjestettävillä kohtaamispaikoilla on suuri yhteiskunnallinen merkitys esimerkiksi perheiden pahoinvoinnin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä näkökulmasta. Nykypäivänä perheiltä saattaa puuttua turvaverkko ja ympäriltään turvallinen yhteisö, jolloin he voivat olla todella yksin. Kohtaamispaikkatoiminnan tavoitteina on muun muassa vahvistaa vanhemmuutta, mahdollistaa perheiden osallisuus, edistää perheiden voimavaroja, ehkäistä yksinäisyyttä sekä vahvistaa vertaisuutta ja yhteisöllisyyttä. (THL 2023.)

Hallituksen leikkaukset ja säästötoimenpiteet ovat kohdistuneet ja tulevat jatkossakin kohdistumaan isoilta osin perheisiin, mikä johtaa entistä suurempaan tarpeeseen saada perheille MLL:n toteuttaman ennaltaehkäisevän perhetoiminnan kaltaista vaikuttavaa toimintaa. Järjestön on siis jatkossakin hyvin tärkeää selvittää perheiden, työntekijöiden ja vapaaehtoisten mielipiteitä sekä arvioida kohtaamispaikkatoimintaa ja sen avulla kehittää toimintaa.

Vuosittaiset arviointikyselyt, joiden avulla selvitetään perheiden kohtaamispaikoissa asiakkaiden, vapaaehtoisten ja työntekijöiden mielipiteitä ja näkemyksiä, ovat tarpeellisia jatkossakin kehittämisen kannalta.

Arviointikyselyiden tulosten vuosivertailu on olennainen osa tuota kehittämistä.

Koska perheiden kohtaamispaikkatoiminnalla on merkittävä rooli perheiden hyvinvoinnin tukemisessa, on myös tärkeää saada toiminnassa kuuluviin perheiden ääni. Kohtaamispaikkatoiminnan eri muotojen on vastattava perheiden todellisiin tarpeisiin ja toimintaa on myös kehitettävä. THL asettaa erilaisia kriteereitä kohtaamispaikkatoiminnalle ja myös hyvinvointialueilla saattaa olla omat vaatimuksensa. Toiminnan kehittäminen on mahdotonta ilman tehokasta laadun arviointia.

Lastensuojelun Keskusliitto on vuosien 2018–2021 välillä kehittänyt osana Perheet keskiöön! -hanketta kohtaamispaikkatoiminnan laadun varmistamiseen tarkoitettuna arviointimallin. Kyseinen malli toimii arvioinnin työkaluna joko yksittäiselle kohtaamispaikalle tai laajemmin esimerkiksi toimintaa kehittäville työntekijöille ja johtaville tahoille. Arvioinnin avulla pystytään myös tuomaan esille kohtaamispaikkojen suurempi merkitys yhteisöille ja niiden ihmisille sekä laajemmin myös yhteiskunnalle. (Lastensuojelun Keskusliitto 2023.)

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin yhtenä toimintamuotona perheille on järjestää avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Pääasiassa kohtaamispaikat ovat perhekahviloita, joissa perheillä on mahdollisuus kohdata toisiaan, ja saada tarvittaessa myös tukea ammattilaisilta. Lisäksi kohtaamispaikoissa järjestetään erilaisia ohjattuja vertaisryhmiä sekä muuta lapsiperheille sopivaa toimintaa. (MLL Varsinais-Suomen piiri ry. 2023.)

Tässä opinnäytetyössä oli tavoitteena rakentaa selkeä, helppokäyttöinen ja toimiva malli arviointikyselyiden tulosten käsittelyyn. Tavoitteena oli, että MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n perhetoimintaa koordinoivat henkilöt pystyvät kehitetyn mallin avulla tehokkaasti vertailemaan kohtaamispaikkatoiminnan laadun varmistamiseen käytetyn arviointikyselyn tuloksia aiempien vuosien

kyselyiden tuloksiin. Aiemmin tulosten tarkempi vertailu ja analysointi on jäänyt muun toiminnan jalkoihin, eikä sitä ole systemaattisesti tehty.

Osana tätä opinnäytetyötä oli tarkoituksena suorittaa kolmessa eri perheiden kohtaamispaikassa arviointikyselyt käyttäen Lastensuojelun Keskusliiton kehittämää arviointimallia, tuottaa tuloksista raportit ja vertailla tuloksia aiempien vuosien tuloksiin. Tutkimustietoon, aiemmin kehitettyihin malleihin ja opinnäytetyön tekijän omaan kokemukseen pohjautuen oli tarkoitus kehittää edellä mainittuun tulosten vertailuun hyvä toimintamalli tai -käytäntö.

5 Opinnäytetyön toteutus

Tässä opinnäytetyössä toteutettiin aluksi arviointikyselyt kolmessa eri avoimessa perheiden kohtaamispaikassa. Arviointikyselyissä käytettiin Lastensuojelun Keskusliiton Perheet Keskiöön! -toiminnassa kehitettyä vertais- ja itsearviointimallia, jota on käytetty kohtaamispaikkojen arviointiin useina vuosina aiemminkin. Näin saadaan kerättyä vertailtavaa tietoa. Kyselyihin haastateltiin kyseisen kohtaamispaikan asiakkaita sekä siellä työskenteleviä vapaaehtoisia, palkattua ohjaajaa ja mahdollisia opiskelijoita. Joissakin paikoissa paikalla oli kyseisenä päivänä myös muita sidosryhmien edustajia, jolloin heitä haastateltiin myös. Kyselyiden tulokset käytiin läpi heti kyselypäivän päätteeksi MLL Varsinais-Suomen piirin järjestöpäällikön, perhetoiminnan koordinaattorin, kohtaamispaikan ohjaajan ja mahdollisten muiden sidosryhmien edustajan kanssa yhteispalaverissa. Tuloksista koottiin raportti, jota järjestöpäällikkö ja perhetoiminnan koordinaattori hyödynsivät edelleen kohtaamispaikkojen kehittämisverkostossa.

Kyselyiden toteuttamisen jälkeen opinnäytetyön tekijä etsi ja keräsi tietoa siitä, millä menetelmillä kyselyiden tuloksia voitaisiin systemaattisesti vertailla aiempien vuosien kyselyiden tuloksiin. Tähän tietoon ja opinnäytetyön tekijän omaan kokeiluun pohjautuen opinnäytetyön tekijä kehitti arviointikyselyiden tulosten vertailumallin järjestön työntekijöiden käyttöön jatkossa. Koko opinnäytetyöprosessin aikataulu ilmenee taulukosta (Liite 1.)

Arviointikyselyt toteutettiin yhdessä sosionomiopiskelijan kanssa, joka suoritti opintoihinsa liittyvää työharjoittelujaksoa yhdessä MLL Varsinais-Suomen piirin kohtaamispaikoista. Tulosraportit opinnäytetyön tekijä koosti myös yhdessä sosionomiopiskelijan kanssa. Opinnäytetyön tekemiseen sosionomiopiskelija ei liittynyt muuten millään tavalla.

Toimeksiantajan puolesta opinnäytetyön tekemisessä mentorina toimi MLL Varsinais-Suomen piirin järjestöpäällikkö. Hänen kanssaan opinnäytetyön tekijä kävi keskusteluja opinnäytetyön sisällöstä ja etenemisestä sekä toimeksiantajan toiveista koskien tulosten vertailumallia. Järjestöpäällikkö myös perehdytti

huhtikuun 2024 puolivälissä arviointikyselyiden tekemiseen ja kohtaamispaikkojen toimintaan. Perhetoiminnan koordinaattorilta sekä järjestöpäälliköltä opinnäytetyön tekijä sai tarvittavaa materiaalia kehittämistyötä varten, kuten esimerkiksi edellisten vuosien tulokset arviointikyselyistä ja piirin käytössä olevan arvioinnin vuosikellon.

Kevään 2024 lopulla opinnäytetyön tekijä perehtyi lähdemateriaaliin ja etsi tietoa käyttökelpoisista työkaluista, joita voisi hyödyntää vuosivertailuanalyysin tekemisessä. Useissakin erilaisissa järjestötoiminnan oppaissa mainitaan, että arviointitietoa olisi hyvä kerätä yhteen jonkinlaiseen taulukon muotoon. Opinnäytetyön tekijän omat kokemukset esihenkilön työstä puolsivat myös erilaisten taulukoiden käyttämistä tietojen keräämisen apuna ja saatuaan puoltavan vastauksen toimeksiantajan edustajalta eli järjestöpäälliköltä, vuosivertailuanalyysin työkaluksi valikoitui Excel - taulukko.

Taulukkolaskentaohjelman erilaiset toiminnot ja taulukkopohjat mahdollistavat järjestelmällisen arviointikyselyiden tulosten kokoamisen yhteen pohjaan ja myös helpottavat merkittävästi systemaattista tulosten vertailua eri vuosien välillä. Koska arviointikyselyiden toteuttajat muodostavat kyselyvastausten pohjalta numeeriset arvosanat eri kriteereille, on myös tämän vuoksi perusteltua käyttää Excel - taulukkoa vuosivertailun työkaluna, löytyyhän ohjelmasta toiminnot nimenomaan laskemiselle ja graafisten esitysten muodostamiselle. Graafisista esityksistä, kuten erilaisista diagrammeista, järjestön työntekijöiden on helppoa nähdä yhdellä silmäyksellä, miten eri arvosanat ovat muuttuneet vuosien varrella. Diagrammeja ja taulukoita pystytään jatkossa hyödyntämään myös raportoinnissa eri tahoille.

6 Tuotos

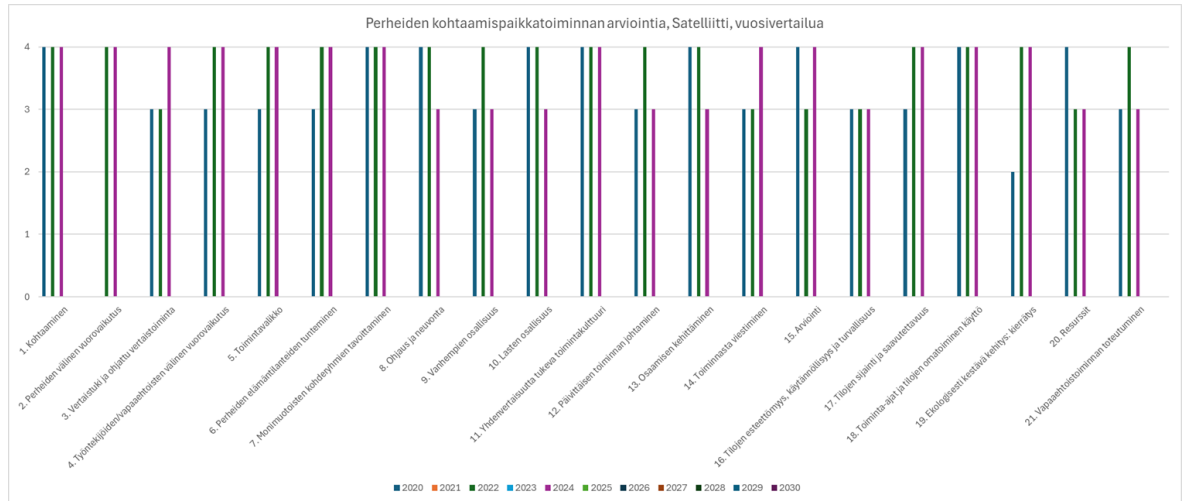
Tämä opinnäytetyö sisältää kehittämistehtävän, jonka aihe nousi MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n tarpeesta saada toimiva ja helppokäyttöinen malli sekä työkalu vuotuisten arviointikyselyiden tulosten vuosivertailuun. Opinnäytetyön tekijän keräämään lähdemateriaaliin ja omiin kokemuksiin sekä toimeksiantajan toiveisiin perustuen opinnäytetyön tuotoksena on Excel – taulukkolaskentaohjelmalla muodostettujen taulukoiden ja diagrammien kokonaisuus.

Kolmen MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n perheiden kohtaamispaikan (Turun Marakatti, Raision Satelliitti ja Uudenkaupungin Ipana-Messi) arviointikyselyiden tulosten kokoamista varten on tehty koontitaulukko, johon tulosten raporteista arvosanat on helppo syöttää. Taulukkoon on tehty valmiiksi sarakkeita vuoteen 2030 asti, joten se pysyy käyttökelpoisena pitkälle tulevaisuuteen. Koontitaulukko, johon tulosten numeraaliset arvosanat syötetään, on tiedoston ensimmäisellä välilehdellä (kuva 1.).

Perheiden kohtaamispaikan arviointi, arviointiraporttien tulosten vertailua edellisiin vuosiin. Kohtaamispaikka:												
Ohje: syötä numeeriset arvot allaolevaan taulukkoon, pylväsdiaagrammit päivittyvät automaattisesti vuosivertailudiagrammiin ja seuraavan välilehden yksittäisten kysymysten diagrammeihin.												
Aihe	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
1. Kohtaaminen	4		4		4							
2. Perheiden välinen vuorovaikutus			4		4							
3. Vertaistuki ja ohjattu vertaistoiminta	3		3		4							
4. Työntekijöiden/vapaaehtoisten välinen vuorovaikutus	3		4		4							
5. Toimintavalikko	3		4		4							
6. Perheiden elämäntilanteiden tunteminen	3		4		4							
7. Monimuotoisten kohderyhmien tavoittaminen	4		4		4							
8. Ohjaus ja neuvonta	4		4		3							
9. Vanhempien osallisuus	3		4		3							
10. Lasten osallisuus	4		4		3							
11. Yhdenvertaisuutta tukeva toimintakulttuuri	4		4		4							
12. Päivittäisen toiminnan johtaminen	3		4		3							
13. Osaamisen kehittäminen	4		4		3							
14. Toiminnasta viestiminen	3		3		4							
15. Arviointi	4		3		4							
16. Tilojen esteettömyys, käytännöllisyys ja turvallisuus	3		3		3							
17. Tilojen sijainti ja saavutettavuus	3		4		4							
18. Toiminta-ajat ja tilojen omatoiminen käyttö	4		4		4							
19. Ekologisesti kestävä kehitys: kierrätys	2		4		4							
20. Resurssit	4		3		3							
21. Vapaaehtoistoiminnan toteutuminen	3		4		3							

Kuva 1. Esimerkki tulosten koontitaulukosta

Tiedoston ensimmäisellä välilehdellä on myös pylväsdiagrammi, joka päivittyy automaattisesti, kun koontitaulukkoon syötetään arvosanoja esimerkiksi vuoden 2025 arviointikyselyiden tuloksista (kuva 2.).

Kuva 2. Esimerkki kaikkien kysymysten tulosten muodostamasta pylväsdiagrammista

Tiedoston toisella välilehdellä ovat yksittäisten kysymysten arvosanoista muodostuvat pylväsdiagrammit (kuva 3.). Pylväsdiagrammit yksittäisten kysymysten tuloksista päivittyvät automaattisesti, kun ensimmäisen välilehden koontitaulukkoon syötetään uusia arvosanoja esimerkiksi vuoden 2025 arviointikyselyiden toteuttamisen jälkeen.

Kuva 3. Esimerkki yksittäisten kysymysten tuloksista muodostuvista pylväsdiagrammeista

Välilehdiltä 3–5 löytyvät sanalliset arvioinnit siten, että vahvuudet, kehittämiskohteet ja sovitut toimenpiteet ovat omilla välilehdillään. Näistä taulukoista alla on esimerkkinä kuva taulukosta, johon kootaan sovitut asiat, aikataulu ja vastuunjako (kuva 4.). Taulukosta on helppo tarkistaa myöhemmin, mitä oli sovittu tehtäväksi, millä aikataululla ja kenen piti asiasta vastata.

Arvioinnin perusteella toiminnan kehittämisestä sovitut asioita (vuosittain)			
Vuosi	Sovitut asiat	Aikataulu	Vastuunjako
2020	Viestitään Satelliitin nykyisestä sijainnista kaupungin päivähoiton toimijoille. Viestitään Satelliittista päivähoiton avoimen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona. Paikallisyhdistyksen info seuraavan kuukauden ohjelmasta tulisi saada ajoissa. Toiminnan ja etätoiminnan markkinointi verkoston kautta, varmistettava kulku toiminnan käyttäjälle. Kierrätysastioihin liittyvää viestiä viedään uudelleen eteenpäin.		Kierrätysastiat: Johanna vie viestiä
2021			
2022	Ei kirjattuja sovitut asioita, aikataulua tai vastuunjako.		
2023			
2024	Esittelyvideo nettisivuille. Leluinventaario, lisää palapelejä. Ohjattua pihatoimintaa enemmän. Palveluiden mainostaminen. Heinäkuuhun suunniteltu, että perhekahvila pidetään auki. Instagram-linkki. Satelliitin arvot nettiin. Palauteille vihko ja nettilinkki. Linkki vapaaehtoisten rekrytointiin nettisivuille. Koulutus haastavista tilanteista kaikille tilassa toimiville.	Esittelyvideo 11.6.24 menn. Kesällä lisääntynyt ohjattu pihatoiminta. Tulossa 05/24 aikana esite Raision varhaisen tuen palveluista. Instagram-linkki juhannukseen 24 menn. Arvot nettiin 14.5. Vihko ja linkki palauteille ja vapaaehtoisille syksyllä 24. Koulutus toimintakaudelle 24-25, valmistelu käynnistetään heti.	Esittelyvideo nettisivuille: Johanna. Leluinventaario, lisää palapelejä Susanna. Esite: opiskelijat. Instagram-linkki, palautevihko, linkit palauteille ja vapaaehtoisille: Johanna. Arvot: kehittämissyöryhmä. Koulutus: Katja.
2025			
2026			
2027			
2028			
2029			
2030			

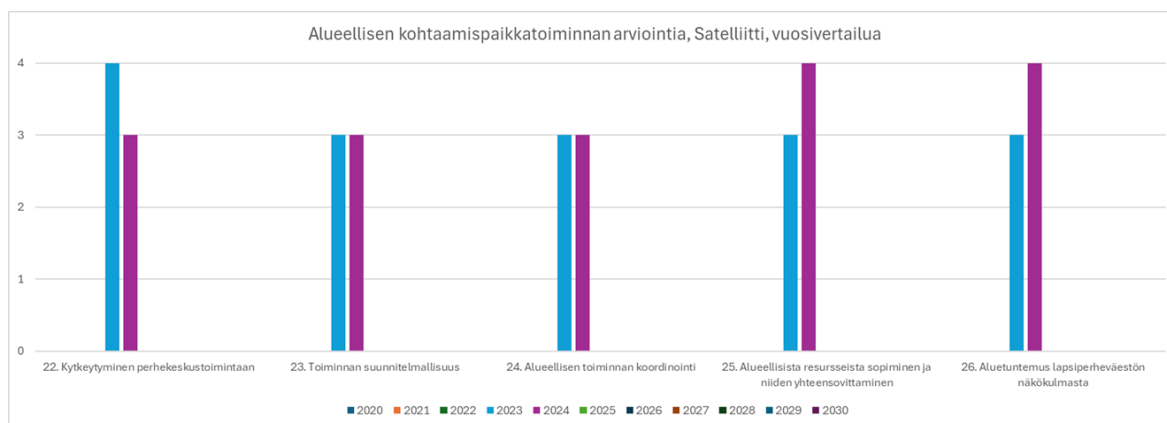
Kuva 4. Esimerkki taulukosta, johon kootaan sovitut asiat, aikataulu ja vastuunjako

Osana arviointikyselyitä on erikseen myös kysymyksiä, jotka koskevat alueellisen toiminnan arviointia, esimerkiksi Raision kohtaamispaikassa arvioidaan Raision alueen toimintaa, sen kytkeytymistä perhekeskustoimintaan, koordinoitua, yhteistyötä muiden alueellisten toimijoiden kanssa ja aluetuntemusta. Näihin kysymyksiin kohtaamispaikkojen asiakkaat eivät vastaa, vaan ainoastaan työntekijät, koordinaattorit ja sidosryhmien edustajat.

Tiedoston välilehdillä 6–8 sijaitsevat alueellisen arvioinnin tulosten vertailua varten taulukko (kuva 5.), pylväsdiagrammipohjat (kuva 6.) ja taulukko sanallisten arvioiden kokoamista varten (kuva 7.).

Alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan arviointi. Kohtaamispaikka:												
Ohje: syötä numeeriset arvot allaolevaan taulukkoon, pylväsdiagrammit päivittyvät automaattisesti vuosivertailudiagrammiin ja seuraavan välilehden yksittäisten kysymysten diagrammeihin.												
Aihe	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
22. Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan				4	3							
23. Toiminnan suunnitelmallisuus				3	3							
24. Alueellisen toiminnan koordinointi				3	3							
25. Alueellisista resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen				3	4							
26. Aluetuntemus lapsiperheväestön näkökulmasta				3	4							

Kuva 5. Esimerkki alueellisen arvioinnin tulosten koontitaulukosta.

Kuva 6. Esimerkki alueellisen arvioinnin tuloksista muodostuvasta pylväsdiagrammista.

Alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan sanallinen arviointi			
Vuosi	Vahvuudet	Kehittämiskohteet	Sovitut asiat, aikataulu ja vastuunjako
2020			
2021			
2023	Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan koettiin vahvuudeksi, koska esim. alue 5 keskusteluissa Satelliitin toiminta nousee usein esimerkkinä kohtaamispaikasta. Yhteisövaikutavuuden pilotti vahvistaa resurssien yhteensovittamista. Nuokkarin toiminta syntynyt tarpeesta. Nuorisopalvelut jalkautuvat hyvin.	Tieto ja viestintä kulkee toimijoiden välillä, mutta ei aina riittävästi perheille asti. Nuokkarin toiminnan linkittäminen vahvemmin mukaan. Alueellisia analyysointejä kannattaa jatkossa hyödyntää, kuten myös kouluterveyskyselyjä.	Ei kirjattuja sovittuja asioita.
2024	Kehitymisshaluinen, aktiivinen, sitoutunut laaja verkosto. Koordinointi työparina MLL-Varha toimii hyvin.	Uudessa toimintaympäristössä päättäjien suuntaan vuoropuhelun käynnistäminen ja ymmärryksen saaminen heille toiminnan luonteesta ja tarpeellisuudesta.	Sopimus allekirjoitettuna ennen kuin on Varhan seuraava avustushaku (syksyllä 2024).
2025			
2027			
2028			
2029			
2030			

Kuva 7. Esimerkki koontitaulukosta, johon kirjataan alueellisen arvioinnin sanalliset arviointitulokset ja sovitut asiat aikatauluineen.

Taulukot toimivat siten, että numeeriset arvosanat syötetään oikean vuoden ja kysymyksen kohdalle ensimmäisen välilehden taulukkoon (kuva 1.).

Pylväsdiagrammit (kuva 2. ja kuva 3.) päivittyvät automaattisesti siten, että niihin muodostuu uusi pylväs syötettyjen arvosanojen pohjalta oikean vuoden ja kysymyksen kohdalle. Sanallisista arvioinneista ei muodostu diagrammeja, ne kootaan yhteen taulukkoon (kuva 4.) raporteista. Kun vahvuudet ja kehittämiskohteet on kirjattu omiin taulukoihinsa, niistä on helppo poimia asioita esimerkiksi yhteistyökumppaneille, sidosryhmille ja rahoittajille raportoimista varten. Taulukoista on myös helppo esittää erilaisia asioita yhteistyöverkostojen kokouksissa esimerkiksi hyvinvointialueen edustajille. Myös asetettujen tavoitteiden ja sovittujen toimenpiteiden seuranta helpottuu, kun toimenpiteet, aikataulut ja vastuuhenkilöt on kirjattu selkeästi taulukkoon (kuva 4.).

Useamman vuoden taulukoinnin jälkeen näistä tiedostoista on helppoa yhdellä silmäyksellä nähdä perheiden kohtaamispaikkojen toiminnan laadun kehittymisen suunta. Kaikki taulukko- ja pylväsdiagrammiesimerkit löytyvät myös tämän opinnäytetyön liitteenä, jotta niitä on helppo tarkastella isommassa koossa (liitteet 2–8.). Toimeksiantajalle kaikki taulukot ja diagrammit luovutettiin sähköisinä Excel-tiedostoina, jokaisen kohtaamispaikan aineisto omana tiedostonaan.

Luodut taulukot ja pylväsdiagrammit eli malli, jonka avulla MLL Varsinais-Suomen piiri ry:ssä voidaan arviointikyselyiden tulosten vuosivertailua sujuvasti tehdä, esiteltiin toimeksiantajan edustajille 15.11.2024. Ennen tuota esittelytilaisuutta idea mallista ja työkaluna käytettävästä Excelistä oli esitetty opinnäytetyön tekijän toimesta loppukeväällä 2024, jolloin saatiin toimeksiantajan hyväksyntä idealle. Marraskuun 2024 esittelytilaisuuteen osallistuivat MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n Moodi-tiimi, josta paikalla olivat järjestöpäällikön lisäksi perheiden kohtaamispaikkojen ohjaajat Uudestakaupungista, Raisiosta ja Turusta sekä sähköisen kohtaamispaikan moderaattori ja edustaja viestintäpuolelta. Esittelytilaisuudessa opinnäytetyön tekijä esitteli kaikki tuotoksen osat eli taulukot ja diagrammit ja kertoi, miten niitä käytetään sekä perusteli valintansa. Palaute taulukoista ja diagrammeista oli kaikin puolin positiivista, tehty työ koettiin laadukkaaksi ja ansiokkaaksi.

Osallistujat totesivat, että vuosivertailumalli otetaan ihan varmasti järjestön työntekijöille käyttöön. Tilaisuudessa käytiin läpi erilaisia vaihtoehtoja diagrammien ja taulukoiden visuaalisesta ilmeestä ja näistä saatujen palautteiden ja toiveiden perusteella taulukot ja diagrammit muokattiin lopulliseen muotoonsa. Järjestöpäällikkö kertoi, että arviointikyselyitä on päivitetty kevään 2024 jälkeen, mutta taulukoita pystytään silti edelleen hyödyntämään tulosten vuosivertailussa, koska kysymysten sisältö on pysynyt lähes samana.

7 Eettisyys ja luotettavuus

Tässä opinnäytetyössä eettiset seikat liittyivät suurimmalta osin arviointikyselyiden toteuttamiseen ja toteuttajien toimintaan kohtaamispaikoissa. Arviointikysely toteutetaan haastatteleamalla toimintaan osallistuvia perheitä ja työntekijöitä sekä vapaaehtoisia. Perheitä informoitiin arviointikyselystä heidän saavuttuaan aamulla kohtaamispaikkaan. Lisäksi kyselyn toteuttaja kertoi vielä erikseen jokaiselle vanhemmalle kyselystä ja sen tarkoituksesta ennen haastattelun aloittamista. Toteuttajan oli muistettava hienotunteisuus ja osattava arvioida, milloin perhettä voi mahdollisesti lähestyä haastattelutarkoituksessa.

Mikäli jollakin vanhemmalla oli selkeästi tarve keskusteluun kohtaamispaikan ohjaajan kanssa esimerkiksi jostakin mieltä painavasta asiasta, kyselyn toteuttajan tuli tällainen tilanne havaita, eikä silloin voinut lähestyä perhettä. Perheillä on oikeus olla rauhassa, mikäli itse niin toivovat. Kohtaamispaikassa tapahtuva havainnointi tuli myös tapahtua riittävän sivusta, eikä perheiden toimintaa tullut häiritä. Toteuttajan tuli myös muistaa aina ennen haastattelua kysyä suostumus haastattelun kohteelta, eikä tehdä oletuksia.

Haastatteluiden yhteydessä ei kerätty minkäänlaisia henkilötietoja, ja vastauksista tehdyt muistiinpanot tuli tehdä siten, ettei niistä voi myöhemmin tunnistaa vastaajaa. Työntekijöiden ja vapaaehtoisten sekä mahdollisten opiskelijoiden informointi toteutettavasta kyselystä oli tehty jo etukäteen. Heistäkään ei kerätty henkilötietoja. Kyselyn toteuttajan piti myös muistaa, ettei ole paikalla konsultin roolissa eikä hänen tule esittää mielipiteitään tai antaa neuvoja. Toteuttajan täytyi olla puolueeton ja objektiivinen ja perustaa arvioinnin tulokset ainoastaan siihen, mitä haastateltavat kertoivat ja mitä hän itse havaitsi.

Opinnäytetyön lopputuotoksena oli tarkoitus olla kehitetty malli arviointikyselyn tulosten vertailuun. Kun mallista tuli onnistunut ja käyttökelpoinen, eli sellainen, jonka piirin työntekijät kokevat helpoksi ottaa käyttöön arjen kiireiden keskellä, opinnäytetyön tulosta voidaan tällöin pitää merkityksellisenä. Malli voitaisiin

myöhemmin ottaa käyttöön laajemmaltikin MLL:n muissa piireissä, eli tällöin tuotos olisi myös aidosti hyödynnettävissä.

Kohtaamispaikkojen toimintaa arvioidessa käytin ulkopuolisen tahon valmiiksi kehittämää vertais- ja itsearviointimallia ja siihen kuuluvia lomakkeita. Kyseisen mallin luotettavuus on arvioitu aiemmin muiden tahojen toimesta, eli tässä opinnäytetyössä en syventynyt pohtimaan varsinaisen mallin luotettavuutta. Voin kuitenkin todeta, että mielestäni käytettyyn malliin liittyi seikkoja, jotka saattavat heikentää tulosten luotettavuutta. Kyselyn tulokset ovat hetkeen sidottuja, eli ne riippuvat vahvasti siitä, keitä työntekijöitä, vapaaehtoisia ja perheitä paikalla esimerkiksi perhekahvilassa sattuu olemaan juuri haastattelupäivänä. Kyselyn tuloksia ei siis periaatteessa voida pitää yleistettävänä ja laajamittaisena kuvana perhekahvilan tai kohtaamispaikan toiminnasta, mutta se on otos siitä kuitenkin.

Lisäksi seikka, että arvosanat, jotka perustuvat haastatelluilta saataviin kommentteihin, muodostaa kyselyn toteuttaja, vaikuttaa tietysti suoraan luotettavuuteen. Arvosanojen antamisessa saattaa olla riski, etteivät ne olekaan täysin objektiivisia, vaan tilanteeseen vaikuttaa kyselyn toteuttajan oma tausta ja näkemykset.

Kehitettävässä tulosten vertailumallissa vaikuttivat myös opinnäytetyön tekijän oma tausta ja näkemykset, vaikka vuoropuhelua toimeksiantajan kanssa käytiinkin säännöllisesti ja avoimesti. Opinnäytetyössä dokumentoitiin ja raportoitiin mahdollisimman läpinäkyvästi kehittämisprosessia, jotta luotettavuuden arviointi olisi mahdollista. Vertailumallin kehittäjänä en ole kokenut, mutta monipuolisesti erilaisiin tutkimuksiin ja muuhun taustamateriaaliin tutustumalla onnistuin tässä kehittämistyössä luotettavasti.

8 Pohdinta ja jatkokehittämiskohteet

Tässä opinnäytetyössä selvitettiin, millaisin keinoin laatua voidaan arvioida järjestössä ja miten laadun arviointia voidaan johtaa tietojohdamisen avulla. Lisäksi esiteltiin perheiden varhaista tukea, perheiden kohtaamispaikkatoimintaa ja perehdyttiin järjestöjen ja kohtaamispaikkojen toiminnan laadun arviointiin sekä siihen, miten arvioinnin tuloksia voidaan vertailla aiempien vuosien tuloksiin. Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja eli MLL Varsinais-Suomen piiri ry:ssä oli koettu, että vertailu aiempien vuosien tuloksiin oli satunnaista ja puutteellista ja he tarvitsivat vuosivertailuun mallin ja työkalun, joiden avulla vertailu voisi tapahtua helposti arjen muiden kiireiden lomassa.

Opinnäytetyön tuotoksena syntyi malli arviointikyselyiden tulosten vuosivertailuun. Mallissa työkaluna päädyttiin käyttämään Excel – taulukkolaskentaohjelmaa, jonka valmiit taulukkopohjat, - kaavat ja monet erilaiset diagrammit sopivat tähän vertailutarkoitukseen parhaiten.

Mielestäni tämän opinnäytetyön tuotos on onnistunut ja saavuttanut sille asetetut tavoitteet. Tavoitteena oli kehittää selkeä ja helppokäyttöinen malli ja työkalu, joiden avulla arviointikyselyiden tulosten vertailu aiempien vuosien tuloksiin onnistuu arjen muiden kiireiden keskellä. Mallin käyttö ei vaadi erillistä koulutusta, koska tiedostossa on ohjeet mukana. Lisäksi taulukkoon on luotu valmiit solut kaavoineen tulevia vuosia ajatellen, joten mitään lisää ei tarvitse moneen vuoteen taulukoihin tehdä.

Perheiden kohtaamispaikkojen ohjaajat voivat itse käyttää työkalua eli Excel - taulukoita oman työn arvioinnin ja tavoitteiden seuraamisen sekä toiminnan kehittämisen välineenä. Lisäksi järjestöpäällikkö ja perhetoiminnan koordinaattori pystyvät hyödyntämään taulukoita ja niiden pohjalta muodostuvia pylväsdiagrammeja oman johtamistyönsä apuna ja tiedolla johtamisen välineenä. Taulukot ja diagrammit ovat käyttökelpoinen ja hyödyllinen lisä erilaisiin toiminnasta kirjoitettaviin raportteihin ja esitettäväksi esimerkiksi verkostokokouksissa.

Perheiden kohtaamispaikkatoiminta on yhteiskunnallisesti merkittävää ja vaikuttavaa toimintaa. Se toimii perheille ja lapsille paikkana, jossa sosiaalisia suhteita voi luoda ja saada sekä vertaistukea, että matalan kynnyksen tukea myös ammattilaisilta. Kohtaamispaikat tarjoavat hetken hengähdyksen monille kotona lasten kanssa oleville vanhemmille ja lapset pääsevät tapaamaan toisia lapsia sekä opettelemaan tärkeitä sosiaalisia taitoja. Vanhemmat saavat jakaa omia arjen iloja ja suruja toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa ja mahdollisuuden jutella myös koulutetun ohjaajan kanssa. Usein perheiden kohtaamispaikoissa ammattilaiset näkevät perheen huolet ensimmäisinä ja pääsevät helposti tarttumaan niihin ja osaavat ohjata perheen oikeanlaisen avun piiriin. Esimerkiksi yksinäisille yhden perheen vanhemmille kohtaamispaikka voi olla viikon ainoa hetki, jolloin pääsee juttelemaan muiden aikuisten kanssa ja joku muu leikkii sillä aikaa lapsen kanssa. Tätä kautta kohtaamispaikkatoiminnalla on vanhemman jaksamista ja hyvinvointia vahvistava vaikutus. Kohtaamispaikkojen toimintaa onkin ensiarvoisen tärkeää arvioida, jotta toiminnan laatu ja sisältö pysyvät ajan hengessä mukana ja perheiden toiveisiin sekä tarpeisiin vastaavana.

Vaikka tämän opinnäytetyön varsinaisena aiheena ei ollutkaan arviointitulosten analysointi, tulokset on kuitenkin käyty läpi heti arviointikyselyiden toteuttamisen jälkeen erilaisissa kokoonpanoissa, joihin kuului ammattilaisia perheiden kohtaamispaikkoihin liittyen. Arviointikyselyiden tulokset olivat kaiken kaikkiaan todella positiivisia ja perheet kokivat tapaamispaikkatoiminnan hyvin tärkeänä. Toiminnan sisällöstä tykättiin ja monet kokivat myös tulleeensa kuulluksi ja saaneensa apua kohtaamispaikkojen ammattilaisilta sekä vapaaehtoisilta. Perheiden kohtaamispaikkatoiminnan, kuten yleisemminkin järjestöjen toiminnan, olennainen ja kantava voima ovat vapaaehtoiset.

Verkostokokouksissa pohdittiinkin paljon, miten saataisiin rekrytoitua lisää vapaaehtoisia ja myös koulutettua heitä. Hallitusten säästötoimenpiteiden myötä rahallista resurssia on koko ajan vähemmän myös kouluttamiseen ja ylipäättään toiminnan järjestämiseen ja alan ammattilaisten palkkakustannusten kattamiseen. Mannerheimin Lastensuojeluliiton yksi tärkeimmistä tehtävistä on

myös vaikuttaminen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon; lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia koskeviin asioihin. Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö on kuitenkin kovin vaikeaa, jos toiminta pysyy yllä suurimmaksi osaksi vapaaehtoisten panostuksen avulla. Järjestöt tarvitsevat palkattuja ammattilaisia, jotka osaavat käytännön toiminnan koordinoinnin lisäksi myös arvioida ja kehittää toimintaa.

Tämän opinnäytetyön tuotos eli malli ja työkalu arviointikyselyiden tulosten vuosivertailuun on kehitetty helpottamaan ja auttamaan niukoin resurssein toimivia järjestöammattilaisia perheiden kohtaamispaikkatoiminnan laadun arviointi- ja kehittämistyössä. Mallin ja työkalun avulla arviointikyselyiden tuloksia pystytään jatkossa vertailemaan systemaattisesti yksinkertaisella tavalla. Malli on helppo myös ”istuttaa” osaksi MLL Varsinais-Suomen piiri ry:n arvioinnin vuosikelloa, ja niin ehdotankin toimittavan jatkossa. Näin vuosivertailusta saataisiin säännöllistä ja systemaattista, eikä se jäisi enää muiden arjen kiireiden jalkoihin. Vuosikelloon kannattaa sopia valmiiksi myös vastuuhenkilö vuosivertailun tekemiseen ja se, missä ja milloin vuosivertailun tuloksia käydään läpi.

Myös toiminnan kehittämiskohteiden esiin tuominen on yksinkertaisempaa taulukoiden avulla ja sovittujen toimenpiteiden seuraaminen on jatkossa helpompaa, kun taulukoihin on kirjattu aikataulut ja sovittu vastuuhenkilöt. Näitä tietoja ei tarvitse enää jatkossa etsiä erillisistä raporttilomakkeista, vaan kaikki olennainen tieto löytyy nopeasti yhdestä tiedostosta. Työkalun avulla luotujen diagrammien ja taulukoiden lisääminen osaksi raportointia tekee arviointien tulokset helpommin näkyväksi. Jokainen perheiden kohtaamispaikka saa oman tiedostonsa, josta löytyy kaikki olennainen tieto toiminnan arviointia ja kehittämistä varten sekä tulosten vertailuun. Lisäksi järjestöpäällikkö ja perhetoiminnan koordinaattori saavat kaikkien kohtaamispaikkojen tiedostot omaa johtamistyötään helpottamaan. Tarvittaessa malli ja työkalu voidaan levittää myös laajemmin järjestön käyttöön ja myös helposti muokata, mikäli esimerkiksi arviointikyselyiden sisältö jollakin tavalla tulevaisuudessa muuttuu.

Lähteet

Artsi-opas 2024. Arviointitiedon hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen.

Kuntoutussäätiön arvioinnin osaamiskeskus. Viitattu 25.2.2025.

<https://www.artsi-opas.fi/tiedon-kasittely/tiedon-hyodyntaminen-ja-tiedolla-johtaminen>.

Halme, N., Kekkonen, M. & Perälä, M-L. 2012. Perhekeskukset Suomessa.

Palvelut, yhteistoiminta ja johtaminen. THL raportti 62/2012. Tampere: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy.

Hastrup A., Pelkonen M. & Varonen P. 2021. Perhekeskustoiminnan ABC -diat. Viitattu 13.5.2024.

[https://thl.fi/documents/155392151/190323743/Perhekeskustoiminnan+ABC+T+HL_\(1\).pdf/23a2ac10-13e8-e97a-e0ce-0f8c23402ebc/Perhekeskustoiminnan+ABC+THL_\(1\).pdf?t=1633520925251](https://thl.fi/documents/155392151/190323743/Perhekeskustoiminnan+ABC+T+HL_(1).pdf/23a2ac10-13e8-e97a-e0ce-0f8c23402ebc/Perhekeskustoiminnan+ABC+THL_(1).pdf?t=1633520925251).

Hastrup A.; Hakkarainen P.; Heinonen H.; Hyytinen R.; Ihanus M.; Kerppola J.; Kokkonen J.; Lampinen P.; Martikainen A.; Paju P.; Rapeli T.; Saaristo A-M.; Sairisalo H.; Satuli-Kukkonen T.; Suomu K.; Särkelä R.; Tuominen M. & Willman A. 2019. Lasten ja perheiden palvelujen tuottaminen yhteistyössä järjestöjen ja seurakuntien kanssa – toimivat rakenteet ja sopimuskäytännöt. THL Työpaperi 5/2019. Viitattu 31.3.2025.

<https://www.julkari.fi/handle/10024/137497>.

Henriksson, M.; Linnolahti, O. & Harju, H. 2015. Opas oman toiminnan arviointiin järjestöille. Kuntoutussäätiö. Helsinki. Viitattu 13.5.2024.

<https://julkaisut.kuntoutussaatio.fi/wp-content/uploads//Artsi-opas.pdf>.

Iivonen 2007. MLL toimii vaikuttamalla ja vaikuttaa toimimalla. Teoksessa Ilvonen, A. (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. 2. painos. Vantaa: Opin-
totoiminnan Keskusliitto ry.

Jussila, H. 2022. Miksi varhainen tuki on tärkeää? Viitattu 13.5.2024.

<https://www.parempaalastensuojelua.fi/fi/uutinen/miksi-varhainen-tuki-on-tarkeaa>.

Kekkonen, M. 2019. Kohtaamispaikka perhekeskuksessa. Tutkimuksesta tiiviisti THL. Viitattu 13.5.2024. <http://www.julkari.fi/handle/10024/137395>.

Kuokkanen, M.; Myllyviita, A.; Rosengren, P. & Törrönen, A. 2007. Yhdistystoiminnan kehittämisen opas. Vantaa: Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry.

Lastensuojelun Keskusliitto 2023. Perheet Keskiöön! -toiminta. Viitattu 15.5.2024. <https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/>.

Lastensuojelun Keskusliitto 2023. Perheiden kohtaamispaikkoihin laatua vertais- ja itsearviointin avulla. Viitattu 10.5.2024. <https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/kohtaamispaikka/>.

Lastensuojelun Keskusliitto 2021. Perheet Keskiöön -toimintasuositus 1/2021. Viitattu 8.5.2024. <https://www.lskl.fi/julkaisut/perheet-keskioon-toimintasuositus-perheiden-kohtaamispaikan-laadun-varmistaminen/>.

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417.

Leskelä, R-L.; Haavisto, I.; Jääskeläinen, A.; Helander N.; Sillanpää, V.; Laasonen, V.; Ranta, T. & Torkki, P. 2019. Tietojohtaminen ja sen kehittäminen: tietojohtamisen arviointimalli ja suosituksia maakuntavalmistelu pohjalta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:42. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia. Viitattu 25.2.2025. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161659/42_19_Tulevaisuuden_tietojohtaminen.pdf?sequence=4&isAllowed=y.

Lindgren, K. 2000. Lapsikronikka. Helsinki: Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2023. Tietoa MLL:stä: organisaatio ja strategia. Viitattu 14.5.2024. <https://www.mll.fi/tietoa-mllsta/organisaatio/>.

MLL 30.1.2025. Uutinen: MLL:n Perhepulssi-kysely: 87% vanhemmista kokee, että yhteiskunta on menossa huonompaan suuntaan. Viitattu 25.2.2025. <https://www.mll.fi/uutiset/mlln-perhepulssi-87-vanhemmista-koki-etta-yhteiskunta-on-menossa-huonompaan-suuntaan/>.

MLL Varsinais-Suomen piiri ry. 2023. Moodi -palvelut perheille. Viitattu 7.5.2024. <https://varsinaissuomenpiiri.mll.fi/moodi-palvelut-perheille/>.

Peltosalmi, J.; Eronen, A.; Haikari, J.; Laukkarinen, M.; Litmanen, T.; Londén, P. & Ruuskanen, P. 2020. Järjestöbarometri 2020. Ajankohtaiskuva sosiaali- ja terveysjärjestöistä. Helsinki: Soste Suomen sosiaali ja terveys ry.

Rippstein, K. 2024. MLL Varsinais-Suomen piiri ry.:n järjestöpäällikkö Katja Rippsteinin pitämä perehdytystilaisuus MLL Varsinais-Suomen piiri ry.:n kohtaamispaikkatoiminnasta ja Lastensuojelun Keskusliiton arviointimallista 18.4.2024.

STEA 2024. Tavoitteista tuloksiin – ohjeita avustuksen hakijalle ja raportojalle. Viitattu 16.5.2024. <https://www.stea.fi/avustusten-hakeminen/avustuksilla-rahoitetun-toiminnan-tulokset/>.

Suopajarvi, L. 2013. Opas projektiarviointiin. Lapin yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan julkaisuja C. Työpapereita 55. Rovaniemi. Viitattu 25.2.2025. <https://www.ulapland.fi/loader.aspx?id=a6d01dd9-baad-408a-a6fb-5e131cf74ef5>.

THL 2023. Kohtaamispaikka. Viitattu 13.5.2024. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus/kohtaamispaikka>.

THL 2024. Perhekeskus. Viitattu 13.5.2024. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus>.

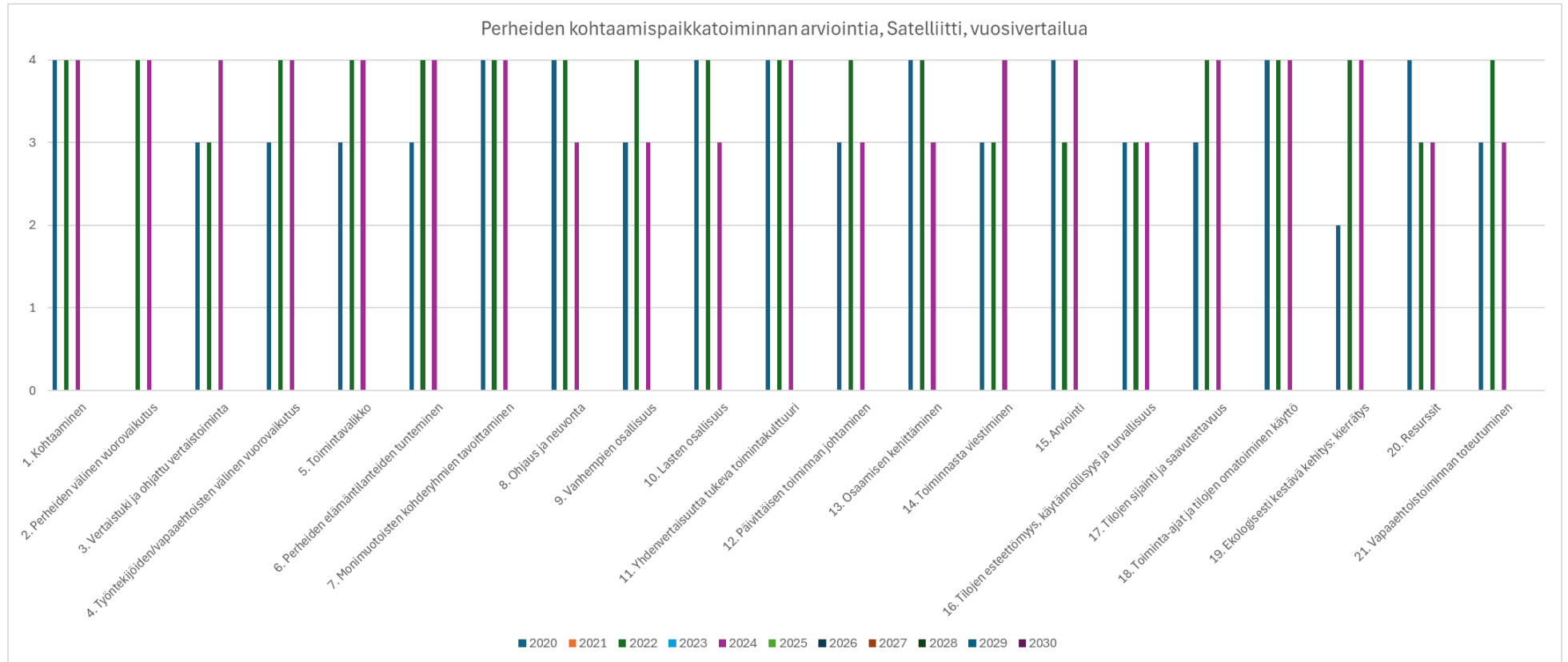
Opinnäytetyöprosessin aikataulu

Ajankohta	Tehtävä
15.4.-31.5.2024 välillä	Arviointikyselyiden toteuttaminen
31.5.2024 mennessä	Kyselyiden tulosten raportit valmiina, luovuttaminen toimeksiantajalle
3.6.2024 mennessä	Opinnäytetyön suunnitelma valmis ja hyväksytty
7.6.2024 mennessä	Opinnäytetyön sopimus allekirjoitettuna
syksyn 2024 aikana	Kyselyiden tulosten vertailua aiempien vuosien tuloksiin ja vertailumallin kehittäminen
syksyn 2024 aikana	Opinnäytetyön loppuraportin kirjoittamista
kevään 2025 aikana	Opinnäytetyön loppuraportin kirjoittamista, opinnäytetyön esittäminen seminaareissa (Turun AMK), hyväksyttäminen ja luovuttaminen toimeksiantajalle ja kypsyysnäyte.

Esimerkki vuosivertailutaulukosta (kaikki kysymykset)

Perheiden kohtaamispaikan arviointi, arviointiraporttien tulosten vertailua edellisiin vuosiin. Kohtaamispaikka:											
Ohje: syötä numeeriset arvot allaolevaan taulukkoon, pylväsdiagrammit päivittyvät automaattisesti vuosivertailudiagrammiin ja seuraavan välilehden yksittäisten kysymysten diagrammeihin.											
Aihe	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Kohtaaminen	4		4		4						
2. Perheiden välinen vuorovaikutus			4		4						
3. Vertaistuki ja ohjattu vertaistoiminta	3		3		4						
4. Työntekijöiden/vapaaehtoisten välinen vuorovaikutus	3		4		4						
5. Toimintavalikko	3		4		4						
6. Perheiden elämäntilanteiden tunteminen	3		4		4						
7. Monimuotoisten kohderyhmien tavoittaminen	4		4		4						
8. Ohjaus ja neuvonta	4		4		3						
9. Vanhempien osallisuus	3		4		3						
10. Lasten osallisuus	4		4		3						
11. Yhdenvertaisuutta tukeva toimintakulttuuri	4		4		4						
12. Päivittäisen toiminnan johtaminen	3		4		3						
13. Osaamisen kehittäminen	4		4		3						
14. Toiminnasta viestiminen	3		3		4						
15. Arviointi	4		3		4						
16. Tilojen esteettömyys, käytännöllisyys ja turvallisuus	3		3		3						
17. Tilojen sijainti ja saavutettavuus	3		4		4						
18. Toiminta-ajat ja tilojen omatoiminen käyttö	4		4		4						
19. Ekologisesti kestävä kehitys: kierrätys	2		4		4						
20. Resurssit	4		3		3						
21. Vapaaehtoistoiminnan toteutuminen	3		4		3						

Esimerkki vuosivertailutaulukoon liittyvästä pylväsdiagrammista (kaikki kysymykset)

Esimerkki kysymysten arvosanoista muodostuvista pylväsdiagrammeista (yksittäiset kysymykset)

Esimerkki sanallisten arviointien koontitaulukoista (vahvuudet)

Vahvuudet vuosittain	
Vuosi	Vahvuudet
2020	<p>Paljon toimintaa aamusta iltaa perheille. Tilat ovat hyvin käytössä. Järjestötoiminta ja kaupunki toimivat rintarinnan. Raisiossa on vahva verkosto, jota kautta tieto myös kulkee perheille. Vanhempien osallisuus näkyi mm. siinä, että vuoden alussa koko Satelliitin sisustus ja lelut on hankittu yhteisvoimin perheiden kanssa ja kaikki käyttivät yrityskontaktejaan. Lisäksi toiminta suunnitellaan vanhempien ja lasten toiveiden perusteella ja heidän ehdoillaan. Usein vanhemmat myös tuovat esim. askarteluideoitaan ja parannusehdotuksiaan esim. pihan hiekkalaatikon pressuun, joita toteutetaan. Lasten osallisuus näkyi arvioinnissa vahvana mm. Huomaa minut- kautta. Palautteita kerätty syksyllä montaa kautta, suullisesti ja kirjallisesti Huomaa minut, Hyvinvointitiedon ilmapuntari ja THL. Kehittämistyöryhmän ja perhepalveluiden vahva tuki toiminnassa. Julkiset liikenneyhteydet hyvät ja paikka on helposti löydettävissä. Hyvät henkilöstöresurssit (ammattillista, vapaaehtoisia, työllistettyjä, harjoittelijoita, opiskelijoita). Lapsen osallisuutta on kehitetty Huomaa minut -työkalulla. Sekä piiri, että Raision kaupunki on vahvasti mukana tuoden ammatillista osaamista. Kulttuurisensitiivinen työ on moniammatillista ja ammattitaitoista. Paikallisyhdistyksen ylläpitämät perhekahvilat monipuolistavat toimintavalikoimaa ja vahvistavat perheiden sekä vapaaehtoistoimijoiden osallisuutta. Toiminta on rakentunut pitkäjänteisen kehittämistyön ja verkostojen rakentamisen tuloksena.</p>
2021	
2022	<p>Työntekijät tekevät työtä ammattitaidolla ja sydämellä. Kävijöiden tarpeita osataan tulkita ja perheet otetaan vastaan lämpimästi kohdaten. Kulttuurisensitiivisyysosaaminen ja mentalisaatio-osaaminen vahvaa. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden vuorovaikutus on välitöntä ja sillä on varmasti merkitystä ilmapiirille. Keskusteleva ja vuorovaikutteinen johtaminen tukee työntekijöiden toimimista. Tavoitteet ja omat työtehtävät ovat tiedossa työntekijöillä. Kokonaisuuden osaaminen vahvaa, ymmärretään myös laajemmin alueen verkosto, tietoinen pyrkimys vastata perheiden tarpeisiin. Kotoisa ja lämminhenkinen kohtaamispaikka.</p>
2023	
2024	<p>Kodinomaisuus ja tutut työntekijät tekevät toiminnasta turvallisen tuntuista. "Kuin yksi suuri perhe" eli eri taustoista tulevat perheet huomioitu hyvin, tasavertaisesti. Ammattitaitoinen vastuhenkilö! Laajasti vertaistoimintaa, keskeinen sijainti. Aktiivisesti toimiva, laaja verkosto perheiden hyväksi. Työntekijät/vapaaehtoiset/opiskelijat lasten ja vanhempien kanssa lämpimästi vuorovaikutuksessa.</p>
2025	
2026	
2027	
2028	
2029	
2030	

Esimerkki sanallisten arviointien koontitaulukosta (sovitut toimenpiteet)

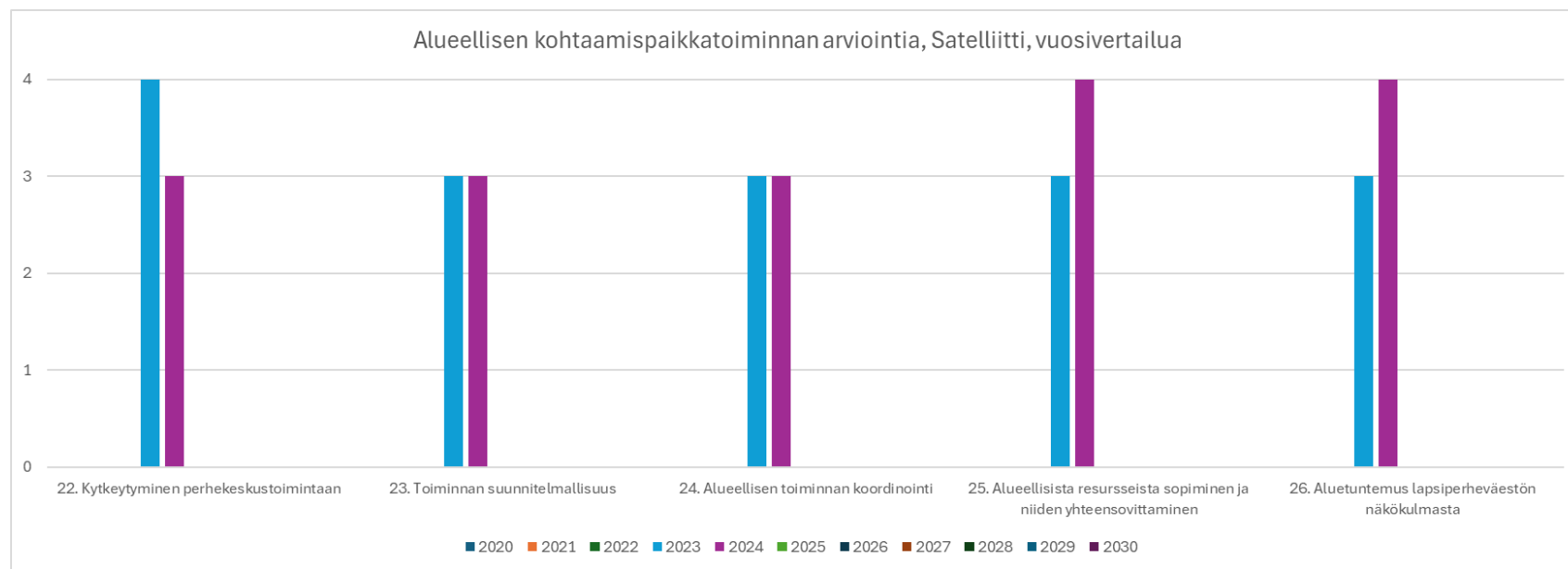
Arvioinnin perusteella toiminnan kehittämisestä sovittuja asioita (vuosittain)			
Vuosi	Sovitut asiat	Aikataulu	Vastuunjako
2020	Viestitään Satelliitin nykyisestä sijainnista kaupungin päivähoiton toimijoille. Viestitään Satelliitista päivähoiton avoimen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona. Paikallisyhdistyksen info seuraavan kuukauden ohjelmasta tulisi saada ajoissa. Toiminnan ja etätoiminnan markkinointi verkoston kautta, varmistettava kulku toiminnan käyttäjälle. Kierrätysastioihin liittyvää viestiä viedään uudelleen eteenpäin.		Kierrätysastiat: Johanna vie viestiä
2021			
2022	Ei kirjattuja sovittuja asioita, aikataulua tai vastuunjakoa.		
2023			
2024	Esittelyvideo nettisivuille. Leluinventaario, lisää palapelejä. Ohjattua pihatoimintaa enemmän. Palveluiden mainostaminen. Heinäkuuhun suunniteltu, että perhekahvilaa pidetään auki. Instagram-linkki. Satelliitin arvot nettiin. Palauteille vihko ja nettilinkki. Linkki vapaaehtoisten rekrytointiin nettisivuille. Koulutus haastavista tilanteista kaikille tilassa toimiville.	Esittelyvideo 11.6.24 menn. Kesällä lisääntyy ohjattu pihatoiminta. Tulossa 05/24 aikana esite Raision varhaisen tuen palveluista. Instagram-linkki juhannukseen 24 menn. Arvot nettiin 14.5. Vihko ja linkki palautteille ja vapaaehtoisille syksyllä 24. Koulutus toimintakaudelle 24-25, valmistelu käynnistetään heti.	Esittelyvideo nettisivuille: Johanna. Leluinventaario, lisää palapelejä Susanna. Esite: opiskelijat. Instagram-linkki, palautevihko, linkit palautteelle ja vapaaehtoisille: Johanna. Arvot: kehittämistyöryhmä. Koulutus: Katja.
2025			
2026			
2027			
2028			
2029			
2030			

Esimerkki alueellisen arvioinnin koontitaulukoista (kaikki kysymykset)

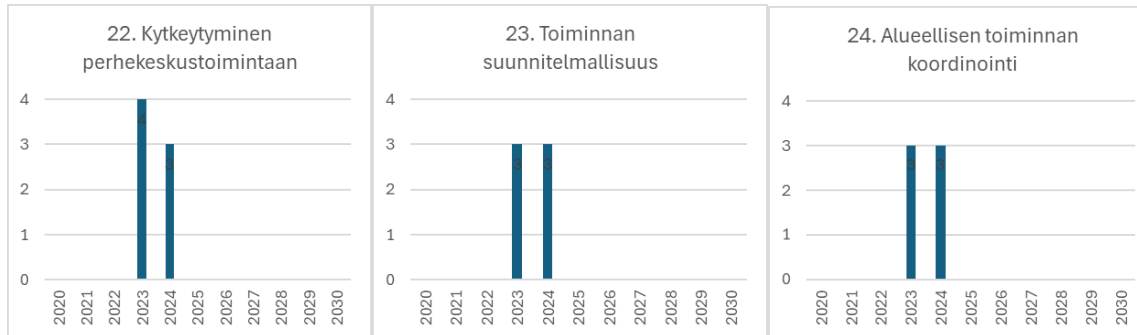
Alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan arviointi. Kohtaamispaikka:

Ohje: syötä numeeriset arvot allaolevaan taulukkoon, pylväsdiagrammit päivittyvät automaattisesti vuosivertailudiagrammiin ja seuraavan välilehden yksittäisten kysymysten diagrammeihin.

Aihe	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
22. Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan				4	3						
23. Toiminnan suunnitelmallisuus				3	3						
24. Alueellisen toiminnan koordinointi				3	3						
25. Alueellisista resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen				3	4						
26. Aluetuntemus lapsiperheväestön näkökulmasta				3	4						

Esimerkki alueellisen arvioinnin yksittäisten kysymysten pylväsdiagrammeista ja sanallisten arviointien koontitaulukosta

Alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan sanallinen arviointi			
Vuosi	Vahvuudet	Kehittämiskohteet	Sovitut asiat, aikataulu ja vastuunjako
2020			
2021			
2023	Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan koettiin vahvuudeksi, koska esim. alue 5 keskusteluissa Satelliitin toiminta nousee usein esimerkkinä kohtaamispaikasta. Yhteisövaikuttavuuden pilotti vahvistaa resurssien yhteensovittamista. Nuokkarin toiminta syntynyt tarpeesta. Nuorisopalvelut jalkautuvat hyvin.	Tieto ja viestintä kulkee toimijoiden välillä, mutta ei aina riittävästi perheille asti. Nuokkarin toiminnan linkittäminen vahvemmin mukaan. Alueellisia analyysejä kannattaa jatkossa hyödyntää, kuten myös kouluterveyskyselyjä.	Ei kirjattuja sovittuja asioita.
2024	Kehittämishaluinen, aktiivinen, sitoutunut laaja verkosto. Koordinointi työparina MLL-Varha toimii hyvin.	Uudessa toimintaympäristössä päättäjien suuntaan vuoropuhelun käynnistäminen ja ymmärryksen saaminen heille toiminnan luonteesta ja tarpeellisuudesta.	Sopimus allekirjoitettuna ennen kuin on Varhan seuraava avustushaku (syksyllä 2024).
2025			
2027			
2028			
2029			
2030			